

RAPORT SPOŁECZNEJ ODPOWIEDZIALNOŚCI BIZNESU GRUPY KAPITAŁOWEJ ENEA 2012

Raport CSR Grupy Kapitałowej ENEA 2012

w najnowszym standardzie raportowania GRI G4
dostępny online

Odwiedź serwis raportu online pod adresem: <http://raportcsr.enea.pl>

Spis treści Raportu

Kalendarium wydarzeń 2012 roku.....	3
Mapa interesariuszy Grupy Kapitałowej ENEA.....	5
1. GRUPA KAPITAŁOWA ENEA.....	8
1.1 Struktura Grupy.....	11
1.2. Wyniki finansowe.....	14
1.3. Ład organizacyjny.....	15
1.4. Etyka.....	17
1.5. Strategia CSR.....	18
1.6. Kluczowe inwestycje.....	19
1.7. Nagrody i wyróżnienia.....	20
1.8. Członkostwo w organizacjach.....	23
2. KLIENCI.....	24
2.1. Plany rozwoju.....	25
2.2. Komunikacja z Klientami.....	26
2.3. Badania satysfakcji Klienta.....	28
2.4. Ochrona prywatności.....	29
3. ŚRODOWISKO.....	30
3.1. Zarządzanie wpływem środowiskowym.....	30
3.2. Emisje.....	31
3.3. Woda i surowce.....	34
3.4. Energia.....	36
3.5. Odpady.....	37
3.6. Odnawialne źródła energii.....	38
4. PRACOWNICY.....	42
4.1. Zatrudnienie.....	43
4.2. Bezpieczeństwo w miejscu pracy.....	51
4.3. Szkolenia i edukacja.....	52
5. SPOŁECZEŃSTWO.....	54
5.1. Współpraca ze społecznościami lokalnymi.....	55
5.2. Wolontariat pracowniczy.....	58
5.3. Działania środowiskowe.....	60

Kalendarium wydarzeń 2012 roku

Styczeń 2012

- Elektrownia „Kozienice” S.A. i Kopalnia LW „Bogdanka” S.A. zawierają długoterminową umowę na dostawę węgla energetycznego dla potrzeb nowobudowanego bloku energetycznego w Elektrowni „Kozienice” S.A. Umowa została zawarta do końca 2036 roku.
- Siedziba główna ENEA S.A. w Poznaniu zostaje przeniesiona z ulicy Nowowiejskiego 11 na ulicę Górecką 1.

Luty 2012

- Przyjęcie do KDPW oraz dopuszczenie do obrotu giełdowego 30.981.380 „akcji pracowniczych” serii B ENEA S.A.

Marzec 2012

- Debiut akcji pracowniczych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.
- ENEA partnerem VI Ogólnopolskiego Forum Zarządów Spółek Giełdowych.

Kwiecień 2012

- ENEA S.A. nabywa 100% udziałów spółki Windfarm Polska stając się właścicielem farmy wiatrowej w miejscowości Bardy. Farma wytwarzać będzie ok. 150 000 MWh energii elektrycznej rocznie.

Maj 2012

- Elektrownia „Kozienice” zmienia nazwę na ENEA Wytwarzanie w ramach projektu Integracji Obszaru Wytwarzania.
- Konsorcjum Polimex-Mostostal i Hitachi Power Europe wygrywa przetarg na budowę nowego bloku energetycznego Nr 11 w ENEA Wytwarzanie.
- ENEA Operator otrzymuje nagrodę specjalną 15 edycji Ogólnopolskiego Konkursu Dobroczynca Roku za realizację programu „Pierwsza Pomoc – Ratownictwo Przedmedyczne”.

Czerwiec 2012

- ENEA Wytwarzanie otrzymuje certyfikat potwierdzający zgodność wdrożonego w spółce Zintegrowanego Systemu Zarządzania Jakością, Środowiskowego i BHP z wymaganiami norm: ISO 9001; ISO 14001; PN 18001 i OHSAS 18001 w zakresie wytwarzania i obrotu energią elektryczną oraz wytwarzania, przesyłu i dystrybucji ciepła.
- W Białymstoku zawarte zostaje porozumienie dotyczące zasad wdrażania nowej struktury Grupy Kapitałowej ENEA w obszarze „wytwarzanie”.
- ENEA S.A. podpisuje Umowę Programową z 5 bankami ustalającą warunki Programu Emisji Obligacji o wartości do 4 mld zł. Program ma pokryć potrzeby inwestycyjne Grupy na najbliższe 10 lat.

Lipiec 2012

- Podpisanie Umowy ramowej z PGNiG S.A., KGHM Polska Miedź S.A., PGE S.A. i Tauron Polska Energia S.A w sprawie wspólnego poszukiwania i wydobywania węglowodorów z łupków.

Sierpień 2012

- Wprowadzenie do obrotu giełdowego 556 603 akcji pracowniczych ENEA S.A.

Wrzesień 2012

- ENEA S.A., PGE S.A., KGHM Polska Miedź S.A. oraz Tauron Polska Energia S.A. podpisują list intencyjny zmierzający do ustalenia zasad współpracy przy budowie pierwszej polskiej elektrowni jądrowej.
- 21.09.2012 - podpisanie przez ENEA Wytwarzanie i konsorcjum Hitachi Power Europe GmbH oraz Polimex – Mostostal S.A. umowy na budowę nowego blok energetycznego w Świerżach Górnych (powiat Kozienice)
- Podpisanie przez ENEA S.A. i ENEA Wytwarzanie umowy, na mocy której ENEA S.A. staje się właścicielem 100 proc. udziałów Spółki ELKO Trading.

Październik 2012

- Przekazanie generalnemu wykonawcy placu pod budowę nowego bloku energetycznego w Świerżach Górnych (powiat Kozienice)
- ENEA S.A. zawiera 15-letnią Umowę Kredytową o wartości 950 mln zł z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym.
- ENEA S.A. udostępnia aplikację ENEA IR dotyczącą Relacji Inwestorskich na Android Tablet.

Listopad 2012

- Rada Nadzorcza ENEA S.A. podejmuje uchwałę o powołaniu z dniem 1 stycznia 2013 roku Krzysztofa Zamasza na stanowisko Prezesa Zarządu w Zarządzie ENEA S.A.
- Publikacja pierwszego w historii Grupy Kapitałowej ENEA kompleksowego Raportu społecznej odpowiedzialności biznesu Grupy Kapitałowej ENEA 2011.

Grudzień 2012

- Utworzenie holdingu zarządzanego przez ENEA Wytwarzanie w ramach procesu Integracji Obszaru Wytwarzania.
- Grupa Kapitałowa ENEA zostaje laureatem konkursu 100 PROCENT Nagrody Wolontariatu Pracowniczego w kategorii Debiut.

STYCZEŃ 2013

- Krzysztof Zamasz obejmuje stanowisko Prezesa Zarządu ENEA S.A.

Mapa interesariuszy Grupy Kapitałowej ENEA

Grupa Kapitałowa ENEA analizuje swoje otoczenie pod kątem interesariuszy i ich oczekiwań. Po raz pierwszy analizowaliśmy mapę naszych interesariuszy i zaangażowaliśmy ich w celu poznania oczekiwań i opinii w ramach procesu budowy Strategii CSR Grupy Kapitałowej ENEA. W kolejnych latach angażowaliśmy interesariuszy w ramach procesu raportowania.

Cel „Zapewnienie dialogu z interesariuszami, w tym społecznością lokalną i uwzględnianie ich głosu w działalności biznesowej” stanowi jeden z 3 kluczowych obszarów wytyczonych przez Strategię CSR Grupy Kapitałowej ENEA.

Jakość relacji z interesariuszami przekłada się bezpośrednio na nasz biznes nie tylko w kontekście utrzymania bazy Klientów, ale również w zakresie planowanych i prowadzonych inwestycji, jak również eksploatacji istniejącej infrastruktury.

INTERESARIUSZ KOMUNIKUJEMY SIĘ Z NIMI POPRZEZ

Inwestorzy	<ul style="list-style-type: none"> • Biuro Relacji Inwestorskich • Bezpośrednie spotkania z inwestorami • Spotkania, np. road show, udział w wydarzeniach i prelekcje podczas nich • Aplikacje dla relacji inwestorskich, dostępne na urządzeniach iPhone/iPad oraz smartfonach w systemie Android • Strona internetowa • Raporty bieżące, okresowe • Raport roczny • Raport CSR
Pracownicy	<ul style="list-style-type: none"> • Badania satysfakcji pracowników • Spotkania, szkolenia, wyjazdy integracyjne • Współpraca ze związkami zawodowymi • Intranet • Newslettery • Spotkania i newslettery TOP 300 • Informacje przez radiowęzeł • Program wolontariatu pracowniczego • Raport roczny • Raport CSR • Raport zaangażowania społecznego
Klienci	<ul style="list-style-type: none"> • Kontakt bezpośredni poprzez Biura Obsługi Klienta • Infolinia dla Klientów • Badania satysfakcji Klientów • Specjalne zakładki na stronie www.enea.pl dedykowane różnym Klientom, np. „Energia dla domu”, „Energia dla biznesu” • Forum Klienta na stronie www.enea.pl, czaty, blogi • Kanał ENERGIA NEWS www.elko.com.pl • Edukacja ekologiczna Klientów poprzez akcję „W kontakcie z naturą” i dedykowany jej portal edukacyjno-społecznościowy www.wkontakcieznatura.pl • Spotkania i wydarzenia organizowane dla kluczowych Klientów biznesowych • Raport roczny • Raport CSR

Władze lokalne	<ul style="list-style-type: none"> • Bezpośrednie spotkania, udział w lokalnych wydarzeniach • Przedstawiciele ENEA S.A. biorą aktywny udział w pracach powołanej przez wojewodę wielkopolskiego grupy roboczej, której celem jest identyfikacja istotnych potrzeb społecznych oraz planowanie działań na rzecz ich realizacji • Kanał ENERGIA NEWS www.elko.com.pl • Biuletyn pt. „Energetyczny samorząd” • Strona internetowa • Konferencje • Raport zaangażowania społecznego • Raport CSR
Społeczności lokalne, opinia publiczna	<ul style="list-style-type: none"> • Bezpośrednie spotkania i współpraca z przedstawicielami społeczności lokalnych • Komunikacja poprzez media ogólnopolskie i lokalne • Udział pracowników Grupy Kapitałowej ENEA, w tym ENEA S.A., w działaniach na rzecz społeczności lokalnych w ramach wolontariatu pracowniczego • Strona www.enea.pl, w tym rozbudowana zakładka dedykowana społecznej odpowiedzialności biznesu, celom strategicznym ENEA S.A. w tym obszarze oraz sposobom ich realizacji • Profil na Facebooku dedykowany edukacji ekologicznej • Prelekcje i udział w wydarzeniach branżowych oraz dedykowanych społecznej odpowiedzialności biznesu • Raport zaangażowania społecznego • Raport CSR
Organizacje pozarządowe, beneficjenci, partnerzy społeczni, instytucje naukowe	<ul style="list-style-type: none"> • Strona internetowa • Formularz aplikacyjny dla beneficjentów • Kontakt bezpośredni • Dialog w trakcie realizacji wspólnych projektów • Raport zaangażowania społecznego • Raport CSR
Kontrahenci i dostawcy	<ul style="list-style-type: none"> • Komunikacja bezpośrednia z dedykowanymi osobami do współpracy ze strony spółek Grupy • Strona internetowa • Konkursy i przetargi • Spotkania branżowe, targi • Raport roczny • Raport CSR
Organizacje branżowe	<ul style="list-style-type: none"> • Spotkania • Targi • Członkostwo w organizacjach • Uczestnictwo w grupach roboczych, władzach organizacji branżowych • Raport roczny • Raport CSR
Media	<ul style="list-style-type: none"> • Biuro prasowe i bieżąca komunikacja • Kontakt przez dedykowanego e-maila • Strona internetowa • Spotkania z mediami • Raport zaangażowania społecznego • Raport CSR

Administracja publiczna	<ul style="list-style-type: none"> • Sprawozdania • Raport roczny • Raport CSR • Bezpośrednie spotkania • Konferencje
Środowisko naturalne	<ul style="list-style-type: none"> • Nasz wpływ na środowisko naturalne komunikujemy m.in. poprzez sprawozdania i raporty przesyłane jednostkom administracji publicznej dedykowanej ochronie środowiska oraz poprzez Raport CSR.

1. Grupa Kapitałowa ENEA
  - 1.1. Struktura Grupy
  - 1.2. Wyniki finansowe
  - 1.3. Ład organizacyjny
  - 1.4. Etyka
  - 1.5. Strategia CSR
  - 1.6. Kluczowe inwestycje
  - 1.7. Nagrody i wyróżnienia
  - 1.8. Członkostwo w organizacjach

1. GRUPA KAPITAŁOWA ENEA

Grupa Kapitałowa ENEA to trzecia co do wielkości grupa energetyczna w Polsce, odgrywająca jedną z kluczowych ról w rozwoju gospodarki kraju. Podstawą jej działania jest handel, wytwarzanie oraz dystrybucja energii elektrycznej. Myślą przewodnią przyświecającą działaniom Grupy Kapitałowej ENEA jest dbałość o dostarczanie Klientom najwyższej jakości usług, zapewnienie pracownikom bezpiecznego zatrudnienia i godnej pracy, budowanie opartych na zaufaniu relacji z akcjonariuszami oraz rozwój przy jednoczesnym poszanowaniu środowiska naturalnego.

3 177,698 MW	całkowita moc wytwórcza Grupy Kapitałowej ENEA
16,0 TWh	całkowita sprzedaż w ramach obrotu energią
14,9 TWh	sprzedaż odbiorcom detalicznym
2,1 mln	liczba odbiorców indywidualnych
0,3 mln	liczba odbiorców instytucjonalnych
10 096 032 tys. zł.	całkowite przychody ze sprzedaży netto
20% powierzchni	kraju pokrywa sieć dystrybucyjna ENEA Operator
109 tys. km linii	energetycznych liczy sieć dystrybucyjna ENEA Operator

Grupę Kapitałową ENEA tworzyły w 2012 roku 24 spółki, przy czym ENEA S.A. z siedzibą w Poznaniu jest spółką zarządzającą całą Grupą.

ENEA S.A. zajmuje się hurtowym obrotem oraz sprzedażą energii elektrycznej odbiorcom końcowym i posiada biura handlowe w Szczecinie, Gorzowie Wielkopolskim, Bydgoszczy, Zielonej Górze. W Warszawie działa biuro wspierające pracę Biura Zarządu ENEA S.A. w Poznaniu. Grupa związana jest przede wszystkim z regionem północno-zachodniej Polski, chociaż spółki mają swoje siedziby na terenie całego kraju m.in. w Świerżach Górnych (powiat koziński), Białymstoku czy Warszawie.

Spółka ENEA Operator, niezależny operator sieci dystrybucyjnych, odpowiada za dystrybucję energii elektrycznej. Sieć dystrybucyjna spółki pokrywa 20% terytorium kraju (obszar 58 213 km²) i dociera do ponad 2,4 miliona odbiorców. Obszar działania spółki to województwa: wielkopolskie, zachodnio-pomorskie, lubuskie, kujawsko-pomorskie oraz części województwa dolnośląskiego i pomorskiego. Oddziały dystrybucji spółki ENEA Operator mieszczą się w Poznaniu, Bydgoszczy, Gorzowie Wielkopolskim, Szczecinie i Zielonej Górze. Jednostki

zajmują się m.in. rozbudową, modernizacją i konserwacją sieci dystrybucyjnej oraz prowadzeniem ruchu sieci dystrybucyjnej.

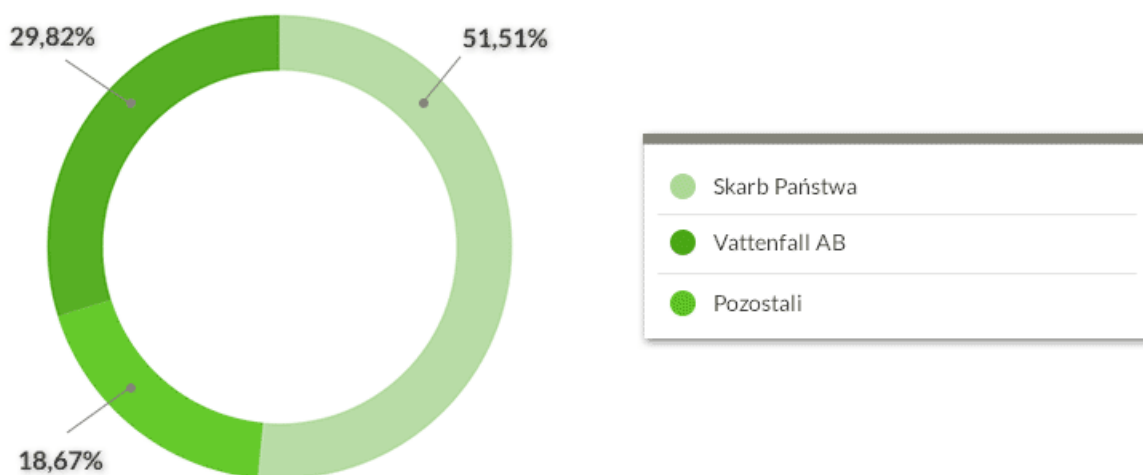
Sieć dystrybucyjna ENEA Operator liczy 109 tys. km linii energetycznych (ponad 127 tys. wraz z przyłączami) oraz 35 tys. stacji elektroenergetycznych.

W SPÓŁKACH GRUPY KAPITAŁOWEJ ENEA ZATRUDNIENIE ZNAJDUJE PONAD 10 000 OSÓB.

Struktura akcjonariatu Grupy Kapitałowej ENEA

Struktura akcjonariatu Grupy Kapitałowej ENEA

ENE A S.A. jest notowana na Warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych. Spółka wchodzi m. in. w skład indeksów takich jak mWIG40, WIG-ENERGIA oraz w skład uruchomionego w 2013 WIG-30.

1.1 Struktura Grupy

W 2012 roku w skład Grupy Kapitałowej ENEA wchodziły 24 spółki. Na dzień 30 czerwca 2013 roku Grupa Kapitałowa składała się z jednostki dominującej: spółki ENEA S.A., 15 spółek bezpośrednio zależnych, 7 spółek pośrednio zależnych i 1 spółki stowarzyszonej.

Struktura Grupy Kapitałowej ENEA na dzień 31 grudnia 2012

GRUPA KAPITAŁOWA ENEA		
Spółka	Podstawowy zakres działalności	Udział bezpośredni i pośredni ENEA S.A. w kapitale spółki w %
SEGMENT „OBRÓT”		
ENEA S.A. z siedzibą w Poznaniu.	Podmiot dominujący w Grupie Kapitałowej ENEA. Przedmiotem działalności spółki jest obrót energią elektryczną.	
SEGMENT „DYSTRYBUCJA”		
ENEA Operator Sp. z o.o. (dalej: „ENEA Operator”) z siedzibą w Poznaniu.	Dystrybucja energii elektrycznej prowadzona od dnia 1 lipca 2007 roku w oparciu o koncesję wydaną w dniu 28 czerwca 2007 roku przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki na okres od 1 lipca 2007 do 1 lipca 2017 roku. Jednocześnie w dniu 30 czerwca 2007 roku prezes URE wyznaczył ENEA Operator na operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego na okres obowiązywania koncesji.	100 %
Annacond Enterprises Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie.	Spółka jest przygotowywana do rozpoczęcia działalności operacyjnej w obszarze dystrybucji energii elektrycznej.	61%
SEGMENT „WYTWARZANIE”		
ENEA Wytwarzanie S.A. (dalej: „ENEA Wytwarzanie”) z siedzibą w Świerżach Górnych. Do 25 maja 2012 roku spółka funkcjonowała pod nazwą Elektrownia „Kozienice” S.A.	Wytwarzanie energii elektrycznej i ciepła skojarzonego z wytwarzaniem energii elektrycznej.	100%
Elektrownie Wodne Sp. z o.o. (dalej: „Elektrownie Wodne”) z siedzibą w Samociążku.	Wytwarzanie energii elektrycznej, usługi w zakresie eksploatacji elektrowni wodnych, rozwój działalności w zakresie wytwarzania energii pochodzącej z odnawialnych źródeł energii poprzez realizację projektów parków wiatrowych oraz elektrowni biogazowych.	100%*
Windfarm Polska Sp. z o.o. (dalej: „Windfarm Polska”) z siedzibą w Koszalinie.	Wytwarzanie energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii.	100%*
DOBITT ENERGIA Sp. z o.o. z siedzibą	Spółka prowadzi inwestycję polegającą na budowie elektrowni	100%*

w Gorzestawiu. (dalej: „DOBITT ENERGIA”)	biogazowej o mocy 1,6 MW.	
Elektrociepłownia Białystok S.A. (dalej: „Elektrociepłownia Białystok”) z siedzibą w Białymstoku.	Produkcja energii cieplnej i elektrycznej.	99,996 %*
Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. (dalej: „PEC Oborniki”) z siedzibą w Obornikach.	Wytwarzanie, przesył i dystrybucja energii cieplnej.	93,99%*
Miejska Energetyka Ciepła Piła Sp. z o.o. (dalej: „MEC Piła”) z siedzibą w Pile.	Wytwarzanie, przesył oraz dystrybucją energii cieplnej oraz wytwarzanie skojarzonej energii elektrycznej i cieplnej, przy wykorzystaniu bloków siłowniano-ciepłowniczych.	65,03%*
POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ		
ENEA Centrum S.A. z siedzibą w Poznaniu. (dalej: „ENEA Centrum”).	Świadczenie usług obsługi Klienta w imieniu i na rzecz ENEA S.A.	100%
ENEA Trading Sp. z o.o. (dalej: „ENEA Trading”) z siedzibą w Świerżach Górnych. Do 30 października 2012 roku spółka funkcjonowała pod nazwą ELKO Trading Sp. z o.o.	Zarządzanie portfelem oraz obrót energią elektryczną na rzecz segmentów „wytwarzania” i „obrotu”.	100%
Energetyka Poznańska Przedsiębiorstwo Usług Energetycznych ENERGOBUD Leszno Sp. z o.o. (dalej: „ENERGOBUD Leszno”) z siedzibą w Gronówku.	Projektowanie, budowa, modernizacja i eksploatacja sieci elektroenergetycznych i związanych z nimi urządzeń.	100%
Eneos Sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu (dalej „Eneos”)	Eksploatacja i konserwacja oświetlenia ulicznego.	100%
Energomiar Sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu (dalej: „Energomiar”).	Produkcja zegarów astronomicznych, konserwacja, montaż, legalizacja i wzorcowanie liczników energii elektrycznej, produkcja zegarów astronomicznych, odczyty poboru energii elektrycznej oraz usługi radiowego sterowania mocą.	100%
BHU S.A. z siedzibą w Poznaniu (dalej: „BHU”)	Handel urządzeniami, sprzętem i materiałami elektroenergetycznymi.	92,62%
Hotel EDISON Sp. z o.o. z siedzibą w Baranowie (dalej: „Hotel EDISON”)	Działalność hotelarska, gastronomiczna, szkoleniowa, wczasowa i rekreacyjno-sportowa.	100%
Energetyka Poznańska Zakład Transportu Sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu (dalej: „EP Zakład Transportu”).	Prowadzenie samochodowych usług transportowych i warsztatowych.	100%
ENTUR Sp. z o.o. z siedzibą w Szczecinie (dalej:	Działalność wypoczynkowa, turystyczna, rekreacyjna, szkoleniowa,	100%

„ENTUR”). Podmiot w likwidacji.	gastronomiczna; świadczenie usług w zakresie ochrony zdrowia.	
ITSERWIS Sp. z o.o. z siedzibą w Zielonej Górze (dalej: „ITSERWIS”).	Działalność w zakresie telekomunikacji przewodowej i bezprzewodowej oraz działalność usługowa w zakresie technologii informatycznych i komputerowych, a także sprzedaż hurtowa i detaliczna sprzętu elektronicznego i telekomunikacyjnego, komputerów i oprogramowania.	100%
Ecebe Sp. z o.o. z siedzibą w Augustowie (w skrócie Ecebe).	Spółka pośrednio zależna przez udziały w spółce Elektrociepłownia Białystok Usługi hotelarskie, usługi związane z organizacją zjazdów, konferencji i targów.	99,99%**
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Centrum Uzdrowiskowe ENERGETYK Sp. z o.o. (dalej: „NZOZ Centrum Uzdrowiskowe ENERGETYK”) z siedzibą w Inowrocławiu.	Działalność sanatoryjna oraz w zakresie ochrony zdrowia i rehabilitacji.	99,94%
Energo-Tour Sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu (dalej: „Energo-Tour”).	Usługi hotelarskie, gastronomiczne, organizowanie wczasów, obozów, kolonii, usługi turystyczne oraz związane z ochroną zdrowia.	99,92%
Energo-Invest-Broker S.A. z siedzibą w Toruniu.	Spółka stowarzyszona ENEA Wytwarzanie, Broker ubezpieczeniowy, doradztwo przedsiębiorstw branż sektora przemysłu, handlu i usług.	***

* Spółka pośrednio zależna poprzez udziały w Spółce ENEA Wytwarzanie. 28.12.2012 nastąpiła Integracja obszaru Wytwarzanie. Udział % oznacza udział ENEA Wytwarzanie.

** Spółka pośrednio zależna poprzez udziały w Spółce Elektrociepłownia Białystok

*** Spółka stowarzyszona ENEA Wytwarzanie

NAJWAŻNIEJSZE ZMIANY W STRUKTURZE W 2012 ROKU:

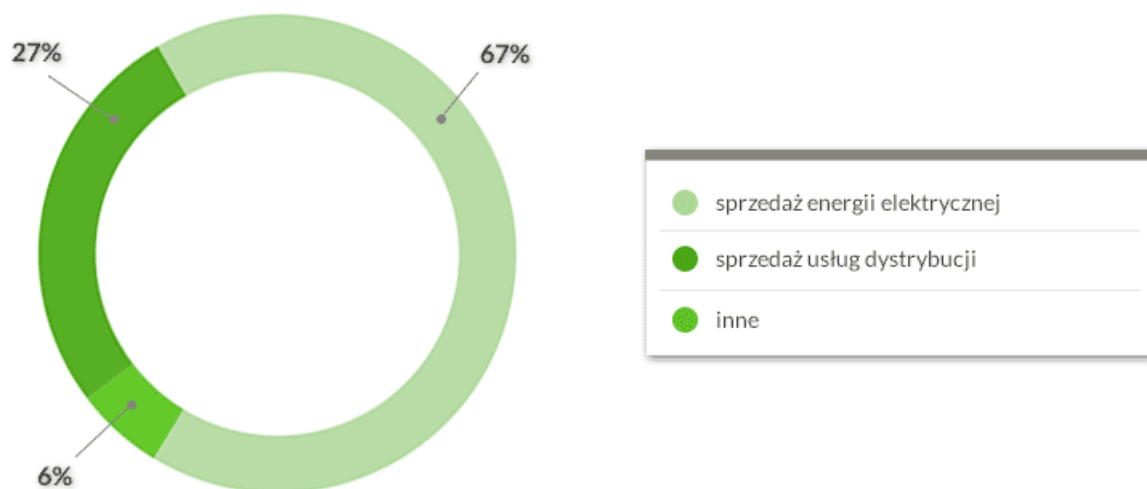
- Realizacja projektu „Integracja Obszaru Wytwarzania w Grupie Kapitałowej ENEA” i stworzenie struktury holdingowej w obszarze „wytwarzanie”.
- Zbycie pakietu akcji spółki Towarowa Giełda Energii S.A.
- Zbycie pakietu akcji spółki Przedsiębiorstwo Produkcji Strunobetonowych Żerdzi Wirowanych WIRBET S.A.
- Zbycie pakietu akcji spółki EXATEL S.A.
- Połączenie spółek Elektrownie Wodne Sp. z o.o. i Elektrownie Wiatrowe – ENEA Centrum Spółka Akcyjna Spółka Komandytowa.
- Zbycie udziałów Auto-Styl Sp. z o.o.
- 25 maja 2012 roku w KRS zmieniono nazwę spółki z Elektrownia „Kozienice” na ENEA Wytwarzanie.
- Nabycie Windfarm Polska Sp. z o.o (inwestycje w OZE).
- ENEA S.A. zakupiła łącznie 985 akcji Spółki Elektrociepłownia Białystok.
- Konsolidacja pakietu akcji PEC Oborniki.
- Nabycie przez ENEA S.A. udziałów ELKO Trading.
- ELKO Trading zmieniło nazwę na ENEA Trading (30.10.2012).

1.2. Wyniki finansowe

W 2012 roku przychody ze sprzedaży netto Grupy Kapitałowej ENEA wzrosły o 4% i wyniosły 10 096 032 tys. zł.

Struktura przychodów ze sprzedaży

Struktura przychodów ze sprzedaży

W 2012 roku przychody **ze sprzedaży energii elektrycznej** wyniosły 6 768 335 tys. zł co stanowi 4 % wzrost w stosunku do 2011. Był on spowodowany wzrostem przychodów ze sprzedaży energii elektrycznej odbiorcom końcowym o 173 231 tys. zł. O 66 545 tys. zł zwiększyły się też przychody ze sprzedaży energii elektrycznej w ENEA Wytwarzanie.

Przychody **ze sprzedaży usług dystrybucyjnych** w 2012 roku wyniosły 2 813 446 tys. zł, co wskazuje na wzrost w stosunku do roku 2011 o 171 336 tys. zł. Na wzrost ten wpłynęło w szczególności zwiększenie ilości dostarczanej energii elektrycznej odbiorcom końcowym o 102 GWh oraz 4,8 % wzrost średniej ceny sprzedaży usług dystrybucyjnych.

Na dzień 31 grudnia 2012 łączna suma aktywów Grupy Kapitałowej ENEA wynosiła 14 710 462 tys. zł.

🔗 Aktualne dane finansowe spółki dostępne są na: <http://www.ir.enea.pl/>
Szczegółowe dane finansowe dotyczące roku 2012 dostępne w Sprawozdaniu Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej ENEA w 2012 r.

Sprawozdanie dostępne jest na:
http://www.ir.enea.pl/pl/raporty_gieldowe/raporty_okresowe/skonsolidowany_raport_roczny_grupy_kapitalowej_enea_za_2012_r/

1.3. Ład organizacyjny

ENEA S.A. zarządza wszystkimi spółkami, które wchodzi w skład Grupy Kapitałowej ENEA. Spółka jest notowana na warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych, a jej głównym akcjonariuszem jest Skarb Państwa, które posiada 51,51% udziałów w spółce. Spółka jest kierowana przez Zarząd, którego członkowie powoływani są na okres wspólnej, trzyletniej kadencji. Organem nadzorującym Zarząd jest Rada Nadzorcza.

Zarząd

Zarząd jest odpowiedzialny za koordynację zagadnień związanych z całokształtem działalności spółki

i Grupy Kapitałowej. Ocena członków Zarządu jest związana z wynikami finansowymi Grupy Kapitałowej ENEA, a także z poziomem realizacji strategii korporacyjnej Grupy Kapitałowej ENEA.

Krzysztof Zamasz	Prezes Zarządu
Dalida Gepfert	Członek Zarządu ds. Finansowych
Grzegorz Kinelski	Członek Zarządu ds. Handlowych
Paweł Orlof	Członek Zarządu ds. Korporacyjnych

(Stan na 28.10.2013)

Rada Nadzorcza

Do obowiązków Rady Nadzorczej ENEA S.A. należy stały nadzór nad działalnością spółki we wszystkich dziedzinach jej działalności. Rada m.in. ocenia sprawozdania Zarządu z działalności spółki

i składa doroczne sprawozdanie z tej oceny Walnemu Zgromadzeniu. Zgodnie ze *Statutem ENEA S.A.* Rada Nadzorcza spółki może składać się z 6 do 15 członków powoływanych przez Walne Zgromadzenie, pracowników spółki oraz Skarb Państwa – głównego akcjonariusza ENEA S.A.

Wojciech Chmielewski	Przewodniczący
Jeremi Mordasewicz	Wiceprzewodniczący
Michał Kowalewski	Sekretarz
Sławomir Brzeziński	Członek
Przemysław Łyczyński	Członek
Sandra Malinowska	Członek
Tadeusz Mikłosz	Członek
Małgorzata Niezgoda	Członek
Torbjörn Wahlborg	Członek

(Stan na 28.10.2013)

Obowiązki, uprawnienia oraz zasady działania Zarządu i Rady Nadzorczej określone są przede wszystkim w:

- *Kodeksie spółek handlowych*
- *Statucie ENEA S.A.*
- *Regulaminie Zarządu ENEA S.A.*
- *Regulaminie Rady Nadzorczej ENEA S.A. w Poznaniu*
- Spółka ENEA S.A. uwzględnia w swojej działalności zasady ładu korporacyjnego stanowiące Załącznik do Uchwały Rady Giełdy Nr 20/1287/2011 z dnia 19 października 2011 r. z późn. zm., pod nazwą *Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW.*

🔗 **Więcej informacji w Sprawozdaniu Zarządu z Działalności Grupy Kapitałowej ENEA w 2012 roku**

http://www.ir.enea.pl/pl/raporty_gieldowe/raporty_okresowe/skonsolidowany_raport_roczny_grupy_kapitalowej_enea_za_2012_r/

Zmiany w składzie Zarządu i Rady Nadzorczej w 2012 roku

W 2012 roku miały miejsce zmiany osobowe w składzie zarządu ENEA S.A. jak i w Radzie Nadzorczej. W dniu 1 stycznia 2012 roku w skład Zarządu ENEA S.A. wchodzili:

- Maciej Owczarek – Prezes Zarządu,
- Hubert Rozpędek- Członek Zarządu ds. Ekonomicznych,
- Krzysztof Zborowski- Członek Zarządu ds. Wytwarzania.

W wyniku odwołania jak i rezygnacji poszczególnych członków Zarządu, skład tego ciała w 2012 roku i na początku 2013 uległ zmianie.

Na dzień 1 stycznia 2012 roku Rada Nadzorcza ENEA S.A. VII kadencji liczyła 9 członków:

- Wojciech Chmielewski - Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- Jeremi Mordasewicz,
- Michał Kowalewski,
- Małgorzata Aniołek,
- Agnieszka Mańkowska,
- Tadeusz Dachowski,
- Paweł Lisiewicz,
- Mieczysław Pluciński,
- Graham Wood.

W ciągu roku 2012 powołano w skład Rady Sławomira Brzezińskiego. Ponadto w połowie roku rozpoczęła działalność VIII kadencja Rady Nadzorczej. Poszerzono jej skład do 10 osób.

1.4. Etyka

W 2012 roku rozpoczęto też przygotowania do opracowania i wdrożenia kodeksu postępowania. Prace te są kontynuowane w roku 2013 w ramach projektu wytyczenia i wdrożenia kodeksu etyki obowiązującego w całej Grupie Kapitałowej ENEA.

Kwestie związane z obszarem przeciwdziałania korupcji w miejscu pracy w większości spółek są regulowane Regulaminem Pracy i spółki Grupy nie posiadają odrębnych procedur w tym zakresie.

W spółce ENEA S.A. obowiązuje przyjęta w 2012 roku *Wewnętrzna polityka postępowania w przypadku zgłoszenia lub wykrycia nieakceptowalnych zachowań w ENEA S.A.* Natomiast w spółce ENEA Operator obowiązuje *Kodeks Dobrych Praktyk ENEA Operator*.

KODEKS DOBRYCH PRAKTYK ENEA OPERATOR

W 2011 roku w spółce został wdrożony *Kodeks Dobrych Praktyk*, który jest formalnym zbiorem zasad, wartości i standardów zachowań etycznych, określających sposób postępowania i zachowania oraz wzajemnych relacji w firmowym mikroświecie, a także z otoczeniem zewnętrznym – szczególnie z Klientami i kontrahentami. Kodeks ma za zadanie zwiększyć zaangażowanie pracowników, wyrobić właściwe postawy pracownicze, a także wzmocnić identyfikację z miejscem pracy. Zobowiązania do określonego sposobu postępowania zostały zgrupowane w pięciu głównych kategoriach:

- relacji wewnętrznych
- relacji z Klientami
- relacji z partnerami biznesowymi
- relacji z przedstawicielami mediów
- relacji ze społecznościami lokalnymi.

🔗 Kodeks Dobrych Praktyk: <http://www.operator.enea.pl/29/o-nas/kodeks-dobrych-praktyk->

[1062.html](#).

W 2012 roku w żadnej ze spółek Grupy Kapitałowej ENEA nie odnotowano potwierdzonych przypadków korupcji.

1.5. Strategia CSR

Zagadnienia odpowiedzialności biznesu zostały uszczegółowione w realizowanej od 2010 roku Strategii społecznej odpowiedzialności biznesu Grupy Kapitałowej ENEA. CSR był także ujęty jako jeden z 3 filarów strategicznych realizowanej w 2012 roku strategii biznesowej Grupy Kapitałowej ENEA.

STRATEGIA SPOŁECZNEJ ODPOWIEDZIALNOŚCI BIZNESU GRUPY KAPITAŁOWEJ ENEA:

<p>Cel 1. Zapewnienie zrównoważonego zarządzania kapitałem ludzkim.</p>	<p>Cel 2. Zapewnienie dialogu z interesariuszami, w tym społecznością lokalną i uwzględnienie ich głosu w działalności biznesowej.</p>	<p>Cel 3. Promowanie zachowań i rozwiązań środowiskowych.</p>
---	--	---

Cele społecznej odpowiedzialności biznesu ujęte w strategii są realizowane przez poszczególne spółki według indywidualnie wytyczanych planów operacyjnych. Spółki raportują poziom realizacji tych planów za dany rok Menedżerowi ds. społecznej odpowiedzialności biznesu w ENEA S.A.

Dzięki wdrażanej strategii i raportowaniu w 2012 roku ENEA S.A. została wyróżniona za poziom i przejrzystość komunikowania danych pozafinansowych, tj. środowiskowych, społecznych i ładu korporacyjnego w ramach projektu „Analiza danych ESG w Polsce” realizowanego przez Stowarzyszenie Emitentów Giełdowych. ENEA S.A. znalazła się wśród 30 wyróżnionych spółek giełdowych.

Od 2011 roku ENEA S.A. jest członkiem międzynarodowej inicjatywy ONZ Global Compact - największej na świecie, dobrowolnej inicjatywy na rzecz odpowiedzialności korporacyjnej i zrównoważonego rozwoju. Global Compact zainaugurował sekretarz generalny ONZ, Kofi Annan w 2000 roku. Inicjatywa opiera się na respektowaniu 10 zasad z obszaru praw człowieka, praw pracowniczych, poszanowania środowiska naturalnego, przeciwdziałania korupcji i promowania odpowiedzialnego i zrównoważonego biznesu. Przystępując do inicjatywy, ENEA S.A. zobowiązała się do respektowania tych zasad.

CASE STUDY

ENE SA partnerem publikacji „Jak zyskać na odpowiedzialności”

W 2012 roku ENEA S.A. i Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. objęła patronatem publikację na temat znaczenia CSR w strategiach spółek giełdowych. W publikacji przygotowanej przez firmę szkoleniowo-doradczą CSRinfo oraz Stowarzyszenie Emitentów Giełdowych przedstawiono najlepsze praktyki z obszaru odpowiedzialnego biznesu i zrównoważonego rozwoju.

📄 Publikację można pobrać tutaj

http://www.csrinfo.org/images/stories/Publikacje2012/jak_zyskac_na_odpowiedzialnosci_csrf_o.pdf

1.6. Kluczowe inwestycje

Priorytetem dla rozwoju Grupy Kapitałowej ENEA jest realizacja założeń strategicznych. Obowiązująca w roku 2012 strategia biznesowa była oparta na trzech filarach: rozwoju działalności, poprawie efektywności funkcjonowania oraz budowaniu firmy odpowiedzialnej społecznie. Spółki realizowały te założenia poprzez liczne inwestycje np. w rozbudowę i modernizację infrastruktury, w nowe moce wytwórcze oraz w odnawialne źródła energii.

W kolejnych latach działania w tym obszarze będą rozwijane zgodnie z wytycznymi nowej, przyjętej w drugiej połowie 2013 roku „Strategii Korporacyjnej Grupy Kapitałowej ENEA na lata 2014-2020”. Zgodnie z nową strategią nadrzędną ideą działania Grupy jest budowa wartości dla akcjonariuszy i zapewnienie klientom bezpieczeństwa dostaw energii.

W segmencie „wytwarzanie” głównym celem na najbliższe lata jest wybudowanie nowego bloku energetycznego opalanego węglem kamiennym o mocy elektrycznej 1 075 MW brutto w Kozienicach. Nowa inwestycja ma zostać oddana do użytku w 2017 roku. Jej budowę zajmie się konsorcjum Hitachi Power Europe GmbH i Polimex – Mostostal S.A. Nakłady przewidziane na realizację inwestycji wynoszą ok. 5,1 mld zł netto (bez kosztów finansowych). Jednocześnie Grupa inwestuje w modernizację pozostałych bloków 200 i 500 MW funkcjonujących w ramach ENEA Wytwarzanie.

W 2012 roku wydatki inwestycyjne Grupy Kapitałowej ENEA związane z **odnawialnymi źródłami energii** przekroczyły 355 mln zł. W kwietniu ENEA S.A. nabyła wszystkie udziały w spółce Windfarm Polska zajmującą się produkcją energii elektrycznej. Należąca do spółki farma wiatrowa, zlokalizowana jest w Bardach w woj. zachodnio-pomorskim, składa się z 25 turbin wiatrowych i będzie wytwarzać 150 tys. MWh energii elektrycznej rocznie. Planowane są dalsze inwestycje w zieloną energię. Do 2020 roku spółka ENEA Wytwarzanie planuje osiągnięcie 250-350 MW mocy zainstalowanej w wietrze. Spółka inwestuje także w zwiększenie mocy biogazowych.

W segmencie „dystrybucji” spółka ENEA Operator zrealizowała w 2012 roku nakłady inwestycyjne

w wysokości ok. 868 755 tys zł brutto, to jest na poziomie ponad 102% nakładów planowanych. Nowe inwestycje mają zapewnić odpowiedni poziom niezawodności sieci, zabezpieczyć wymaganą jakość dostaw energii elektrycznej oraz pozwolić na realizację obowiązków wynikających z Ustawy Prawo energetyczne w zakresie przyłączania odbiorców i wytwórców do sieci elektroenergetycznej.

Główne kierunki inwestowania spółki ENEA Operator ujęte w planie inwestycyjnym na rok 2012 obejmowały inwestycje sieciowe, na które przeznaczono w 2012 roku 90% nakładów inwestycyjnych, teleinformatykę oraz infrastrukturę dla wspomaganie działalności.

Inwestycje sieciowe obejmowały m.in. przyłączenia nowych odbiorców i nowych źródeł, a co za tym idzie budowę nowych sieci oraz prace modernizacyjne związane z poprawą jakości świadczonych usług.

Najważniejsze inwestycje sieciowe realizowane przez ENEA Operator w 2012 roku to m.in.:

- budowa stacji 110/15 kV w miejscowościach Niwy, Piastowice, Gądki, Włoszakowice i Babimost,
- budowa linii napowietrznej 110 kV relacji Środa – Kromolice (w I etapie Środa – Słupia Wielka),
- modernizacja linii napowietrznej 110 kV relacji Kamień Pomorski – Reclaw na dwutorową,
- modernizacja linii napowietrznej 110 kV relacji Kamień Pomorski – Gryfice,
- modernizacja linii napowietrznej 110 kV relacji Morzyczyn - Drawski Młyn,
- modernizacja linii napowietrznej 110 kV Kluczewo-Barlinek.

4 lipca 2012 r. ENEA S.A. zawarła ramową umowę w sprawie **poszukiwania i wydobycia węglowodorów z łupków**. Do umowy przystąpiły: ENEA S.A., PGNiG S.A., KGHM Polska Miedź S.A., PGE S.A. oraz TAURON Polska Energia S.A. Szacowane nakłady na poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie gazu w ramach pierwszych trzech lokalizacji padów Kochanowo, Częstkowo i Tępcz wyniosą 1,72 mld złotych.

Grupa Kapitałowa ENEA uwzględniła w swoich planach również udział w budowie polskiej elektrowni jądrowej. We wrześniu 2012 roku ENEA S.A. oraz KGHM Polska Miedź S.A., PGE S.A. i TAURON Polska Energia S.A. podpisały list intencyjny o podjęciu działań zmierzających do ustalenia zasad współpracy przy **budowie pierwszej polskiej elektrowni atomowej**.

1.7. Nagrody i wyróżnienia

Ranking 100 Najcenniejszych Firm Newsweeka 2011

Grupa Kapitałowa ENEA zajęła dwunastą lokatę. Zestawienie wskazuje na wzrost wartości spółki w porównaniu z rokiem 2010 o 12 %. W rankingu uwzględniono 100 najlepiej prosperujących polskich firm, zatrudniających powyżej 250 pracowników.

Ranking 500 Największych Firm dziennika Rzeczpospolita

Grupa Kapitałowa ENEA zajęła 19 miejsce. W rankingu brano pod uwagę takie czynniki jak przychody ze sprzedaży i osiągnięty zysk.

Wielka Perła Polskiej Gospodarki 2012, Polish Market	Wyróżnienia przyznane ENEA S.A. za największe postępy w wykorzystaniu trzech czynników produkcji: kapitału, majątku trwałego i pracy.
Złote Godło Marki Godnej Zaufania, European Trusted Brands	Nagroda przyznana marce ENEA w kategorii Dostawca Energii. Wyróżnienie przyznawane jest na podstawie wyników badań European Trusted Brands, w których uczestniczyło 27 tysięcy respondentów z 15 krajów europejskich.
„Dobroczyńca Roku”, Akademia Rozwoju Filantropii w Polsce	ENEA Operator otrzymała nagrodę przyznaną firmom, które wytyczają nowe trendy zaangażowania społecznego. Wyróżnienie przyznano za innowacyjny program wolontariatu pracowniczego - edukacji w zakresie udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.
Grupa Kapitałowa ENEA laureatem konkursu 100 PROCENT Nagrody Wolontariatu Pracowniczego, Centrum Wolontariatu	Nagroda w kategorii Debiut Programu za kompleksowe zarządzanie programem wolontariatu pracowniczego w różnych spółkach należących do Grupy Kapitałowej ENEA. W pierwszej edycji konkursu 100 PROCENT Nagrody Wolontariatu Pracowniczego zgłoszono 36 inicjatyw.
Wyróżnienie w konkursie branży reklamowej „Idea Awards” za reklamę telewizyjną „W kontakcie z naturą”	Reklama telewizyjna ENEA S.A. „W kontakcie z naturą” otrzymała prestiżową nagrodę w kategorii Produkty i usługi - telewizja. Podczas 21 edycji konkursu internauci oraz międzynarodowe jury oceniało ponad 500 reklam.
ENEA S.A. wśród 30 spółek giełdowych najlepiej raportujących dane pozafinansowe	Wyróżnienie przyznano za poziom i przejrzystość komunikacji w zakresie danych pozafinansowych: środowiskowych, społecznych i ładu korporacyjnego (z ang. ESG) w projekcie „Analiza danych ESG w Polsce”.
Business Innovation Awards	Instytut Studiów Wschodnich i redakcja miesięcznika Polish Market przyznali Grupie Kapitałowej ENEA nagrodę za inspirowanie na uczelniach wyższych procesów dydaktycznych na rzecz rozwoju innowacji w sektorze energetycznym.
Certyfikat Fundacji Integracja „Portal Przyjazny Osobom z Niepełnosprawnością”	ENEA S.A. otrzymała certyfikat, jako pierwsza firma w Polsce. Przyznano go za dostosowanie serwisu internetowego do potrzeb użytkowników z niepełnosprawnością. Serwis badano pod kątem dostępności dla kilkunastu grup użytkowników, w tym osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności. Wprowadzone modyfikacje uwzględniają międzynarodowe standardy dostępności stron internetowych WCAG 2.0.
ENEA S.A. oraz ENEA Operator w Raporcie „Odpowiedzialny biznes w Polsce 2011. Dobre praktyki” wydawanym przez Forum Odpowiedzialnego Biznesu (FOB)	Drugi rok z rzędu dwa przykłady odpowiedzialnych działań prowadzonych przez ENEA S.A zostały przedstawione w raporcie. W obszarze „Zaangażowanie i rozwój społeczności lokalnej” przedstawiono program edukacyjny dla dzieci „Nie taki prąd straszny, a w obszarze „Środowisko naturalne” opisano projekt edukacji proekologicznej „W kontakcie z naturą”.
	Raport przedstawiał też działania społeczne podejmowane przez spółkę ENEA Operator: „Akademię Bezpiecznego Przedszkolaka”, Kodeks <i>Dobrych Praktyk</i> , projekt „Prace Pod Napięciem 2010+” oraz wolontariat pracowniczy „Ratownictwo Przedmedyczne”.

<p>Statuetka „Przyjaciela Zaczarowanego Ptaszka” Fundacji Anny Dymnej i Telewizji Polskiej S.A.</p>	<p>ENEA S.A. otrzymała statuetkę za wspieranie utalentowanej wokalnie niepełnosprawnej młodzieży.</p>
<p>Wyróżnienie Energotest dla inżynierów ENEA Wytwarzanie.</p>	<p>Spółka otrzymała okolicznościowe wyróżnienie od firmy Energotest doceniające profesjonalizm, wiedzę i zdolności kadry inżyniersko-techniczną ENEA Wytwarzanie. Na swoje 20-lecie, firma Energotest uhonorowała spółki, które przyczyniły się do rozwoju najbardziej innowacyjnych rozwiązań inżynierskich przedsiębiorstwa.</p>
<p>Certyfikat ZSZ dla ENEA Wytwarzanie</p>	<p>W czerwcu 2012 roku spółka otrzymała certyfikat potwierdzający wdrożenie Zintegrowanego Systemu Zarządzania Jakością, Środowiskowego i BHP z wymaganiami norm: ISO 9001; ISO 14001; PN 18001 i OHSAS 18001 w zakresie wytwarzania i obrotu energią elektryczną oraz wytwarzania, przesyłu i dystrybucji ciepła.</p>
<p>Prestiżowe certyfikaty „Najwyższa jakość” dla spółek BHU i Eneos</p>	<p>Spółka BHU otrzymała certyfikat po raz drugi. Ponadto indywidualna nagroda i tytuł „Menedżera Najwyższej Jakości” zostały przyznane Piotrowi Koczorowskiemu, Prezesowi Zarządu Eneos.</p>

1.8. Członkostwo w organizacjach

W 2012 roku spółki Grupy Kapitałowej ENEA należały do następujących organizacji:

SPÓŁKA	ORGANIZACJA
ENE A.S.A.	Stowarzyszenie Audytorów Wewnętrznych IIA
	Towarzystwo Obrotu Energią
	Stowarzyszenie Emitentów Giełdowych
	Polsko - Hiszpańska Izba Gospodarcza
	Business Centre Club
	Wielkopolska Izba Przemysłowo - Handlowa
	CEEP Central Europe Energy Partners
ENE A Wytwarzanie	Izba Gospodarcza Energetyki i Ochrony Środowiska
	Towarzystwo Gospodarcze Polskie Elektrownie
	Związek Pracodawców Elektrowni
	Polski Czerwony Krzyż Zarząd Kozienice
	Klub Polskich Laboratoriów Badawczych Pollab
	Stowarzyszenie Elektryków Polskich Oddział Radom
	Bussines Centre Club
	Izba Handlowa Izrael - Polska
ENE A Operator	Wielkopolski Związek Pracodawców
	Wielkopolski Klub Kapitału Sp. z o.o.
	Klub Partnera Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu
	Lubuskie Towarzystwo na Rzecz Rozwoju Energetyki
	Związek Pracodawców Energetyki w Warszawie
	Stowarzyszenie Elektryków Polskich
	Polskie Towarzystwo Przesyłu i Rozdziału Energii Elektrycznej
	EDSO for Smart Grids
ENERGOMIAR	Polskie Towarzystwo Przesyłu i Rozdziału Energii Elektrycznej
ENERGOBUD Leszno	Stowarzyszenie STELEN
Energ-Tour	WIHP
	ZZ Pracodawców
Elektrociepłownia Białystok	Związek Pracodawców Elektrociepłowni
	Izba Gospodarcza Energetyki i Ochrony Środowiska
	Polskie Towarzystwo Elektrociepłowni Zawodowych
	Stowarzyszenie Elektryków Polskich
Elektrownie Wodne	Izba Gospodarcza Ciepłownictwo Polskie
	Towarzystwo Elektrowni Wodnych
	Związek Pracodawców Energetyki
MEC Piła	Polskie Stowarzyszenie Energetyki Wiatrowej.
	Izba Gospodarcza Ciepłownictwo Polskie
	Związek Pracodawców Ciepłownictwa;
PEC Oborniki	Izba Gospodarcza Północnej Wielkopolski
	Izba Gospodarcza Ciepłownictwo Polskie (IGCP)
Eneos	Związek Pracodawców Energetyki
Hotel Edison	Poznańska Lokalna Organizacja Turystyczna

2. Klienci

2.1. Plany rozwoju

2.2. Komunikacja z Klientami

2.3. Badania satysfakcji Klienta

2.4. Ochrona prywatności

2. KLIENCI

Spółki należące do Grupy Kapitałowej ENEA obsługują ponad 2,4 mln Klientów. Zgodnie ze *Strategią Korporacyjną Grupy Kapitałowej ENEA na lata 2010 – 2015 z perspektywą do 2020 roku* do priorytetów Grupy należą działania na rzecz usprawniania jakości obsługi Klientów i efektywności dostarczania im usług.

Podstawową działalnością Grupy Kapitałowej ENEA jest handel, wytwarzanie oraz dystrybucja energii elektrycznej. Spółki wchodzące w jej skład zajmują się także świadczeniami usług z zakresu elektroenergetyki, obsługą Klientów oraz działalnością dodatkową wspierającą jej funkcjonowanie.

Spółka ENEA S.A. zajmuje się hurtowym obrotem oraz sprzedażą energii elektrycznej odbiorcom końcowym indywidualnym oraz instytucjonalnym. Spółka posiada biura sprzedaży w Bydgoszczy, Gorzowie Wielkopolskim, Poznaniu, Szczecinie i Zielonej Górze. ENEA S.A. sprzedaje energię elektryczną również Klientom przyłączonym do sieci innych operatorów niż ENEA Operator. W 2012 roku spółka sprzedała takim Klientom około 3,1 TWh energii. W imieniu i na rzecz ENEA S.A. obsługą Klienta indywidualnego zajmuje się spółka ENEA Centrum.

2,1 mln Klientów indywidualnych

0,3 mln Klientów instytucjonalnych (w tym przedsiębiorstwa, samorzady)

ENEA Operator dostarcza energię elektryczną do ponad 2,4 mln Klientów w zachodniej i północno-zachodniej Polsce. Spółka działa na obszarze 58 213 km², na terenie 6 województw: wielkopolskiego, zachodnio-pomorskiego, lubuskiego, kujawsko-pomorskiego oraz, w niewielkiej części, dolnośląskiego i pomorskiego.

PROGRAM ZGODNOŚCI ENEA OPERATOR

Fakt pełnienia funkcji niezależnego operatora systemu dystrybucyjnego nakłada na ENEA Operator szczególne obowiązki. Dlatego, zgodnie z art. 9d ust. 4 Ustawy Prawo energetyczne, opracowaliśmy i stosujemy Program Zgodności.

Celem przyjętego przez nas Programu Zgodności jest zapewnienie równego i niedyskryminacyjnego traktowania użytkowników systemu oraz potencjalnych użytkowników systemu dystrybucyjnego. Program Zgodności obowiązuje od dnia 30.06.2011. Został przyjęty Uchwałą Zarządu ENEA Operator Sp. z o.o. z dnia 21.03.2011, a następnie zatwierdzony przez Prezesa URE decyzją nr DPK-7124-9(5)2011/MiKo z dnia 30.03.2011.

Obszary, w których ENEA Operator Sp. z o.o. gwarantuje równie traktowanie i niedyskryminację to:

- przyłączenie do sieci dystrybucyjnej,
- świadczenia usług dystrybucyjnych i zmiany sprzedawcy,
- realizacja skarg i reklamacji,
- likwidacja zakłóceń i awarii,
- udostępnianie danych pomiarowych służących do rozliczeń, bilansowania, i rozliczania niezbilansowania użytkowników systemu,
- ochrona informacji sensytywnych,
- udostępnianie informacji użytkownikom systemu i potencjalnym użytkownikom systemu.

 Pełna treść Programu jest dostępna na stronie www.operator.enea.pl

W 2012 roku Grupa Kapitałowa ENEA nie zanotowała znaczących kar wynikających z niezgodności z przepisami.

2.1. Plany rozwoju

Ambicją Grupy Kapitałowej ENEA jest bycie liderem branży energetycznej w obszarze handlu detalicznego i obsługi Klienta, w tym w zakresie jakości obsługi Klientów indywidualnych oraz instytucjonalnych. Cel ten wiąże się z uruchomieniem wielu procesów zwiększających efektywność spółek Grupy Kapitałowej ENEA w tym obszarze i wiąże się ze znaczącymi inwestycjami.

We wrześniu 2012 roku ENEA S.A. przyjęła *Strategię sprzedaży ENEA S.A. w obszarze handlu detalicznego na lata 2013-2016*. Strategia zakłada dalsze rozszerzanie sprzedaży detalicznej poza historycznym obszarem działalności spółki, poprawę efektywności obsługi Klienta oraz poprawę efektywności w handlu hurtowym.

FILARY STRATEGII SPRZEDAŻY ENEA S.A. W OBSZARZE HANDLU DETALICZNEGO NA LATA 2013-2016

1. Ekspansja sprzedaży detalicznej (pozyskiwanie nowych Klientów poza obszarem historycznym, utrzymanie i odzyskanie Klientów z obszaru historycznego i rozwój kompetencji handlu gazem).
2. Efektywność obsługi Klienta (rozwój nowych kanałów pozyskania i obsługi Klienta, poprawa efektywności i jakości obsługi Klienta oraz optymalizacja kosztów).
3. Efektywność w handlu hurtowym (efektywność zakupów na rynku hurtowym, poprawa prognozowania, zarządzania ryzykiem i portfelem).

W obszarze obsługi Klienta w 2012 roku realizowano tzw. Program Zmiany Modelu Obsługi Klienta (ZMOK). W jego ramach prowadzone były projekty i inicjatywy na rzecz osiągnięcia kluczowych celów:

- wzrostu skuteczności pozyskania i utrzymania Klientów
- wzrostu poziomu jakości obsługi Klienta
- zmniejszenia jednostkowych kosztów obsługi Klienta.

2.2. Komunikacja z Klientami

Spółki Grupy Kapitałowej ENEA oferują Klientom różnorodne formy komunikacji adekwatne do swoich możliwości i potrzeb Klientów.

Głównymi kanałami komunikacji, z których korzystają Klienci Grupy Kapitałowej ENEA są:

- **Narzędzia kontaktu elektronicznego**, tj. strony www spółek, elektroniczne formularze kontaktu, poczta email, elektroniczne biuro obsługi Klienta eBOK.
- Kontakt bezpośredni poprzez **Biura Obsługi Klienta BOK** (m.in. BOK ENEA Operator, ENEA S.A., BHU S.A.), punkty i biura handlowe (ITSERWIS)
- **Kontakt bezpośredni** w ramach seminariów, targów, szkoleń i konferencji organizowanych przez spółki (np. Eneos) lub inne podmioty.
- **Kontakt telefoniczny**, poczta tradycyjna oraz ulotki, broszury i materiały drukowane.

Kontakt z Klientem w wybranych spółkach Grupy Kapitałowej ENEA

NAZWA SPÓŁKI	GŁÓWNE KANAŁY KOMUNIKACJI Z KLIENTEM
ENEAS.A.	Biura Obsługi Klienta, Biura Sprzedaży, infolinia, strona internetowa, ogłoszenia i komunikaty w lokalnej prasie, opiekunowie Klientów biznesowych, badania satysfakcji Klientów biznesowych i indywidualnych.
ENEA Operator	Elektroniczne Biuro Obsługi Klienta eBOK, Call Center, strona www i formularze kontaktowe na stronie, email, newsletter, kontakt bezpośredni poprzez Biuro Obsługi Klienta (BOK).
Elektrociepłownia Białystok	Poczta, poczta elektroniczna- email, telefon, ankieta oceny zadowolenia Klienta, spotkania z kluczowymi Klientami w ramach okresowych spotkań służb dyspozytorskich i ruchowych. Współpraca z kluczowymi Klientami jest oceniana okresowo na spotkaniach służb dyspozytorskich i ruchowych.
Elektrownie Wodne	Kontakt telefoniczny, poczta tradycyjna i elektronicznej, intranet korporacyjny, spotkania bezpośrednie.
MEC Piła	Strona internetowa www.mecpila.pl , Biuro Obsługi Klienta, ankiety podczas spotkań bezpośrednich
BHU	Stanowiska obsługi w oddziałach i filiach spółki, strona www, sklep internetowy: www.e-bhu.pl , Autorski System Zarządzania Jakością z procedurą badania satysfakcji Klientów.
Eneos	Organizacja targów branżowych i konferencji, witryny internetowe: www.eneos.pl oraz www.eneakomfort.pl , przesyłki pocztowe, mailing, bezpośrednie spotkania z Klientami, udział Eneos w konferencjach, targach, seminariach, media (prasa, radio, TV), badania satysfakcji Klienta, telemarketing.
EP Zakład Transportu	Biuro Obsługi Klienta BOK, strona www, email, badanie satysfakcji Klienta.
Energomiar	Strona www, badanie satysfakcji Klienta, Dział handlowy - bezpośredni kontakt z handlowcami.
ENERGOBUD Leszno	Strona www, email, badania satysfakcji Klienta, szkolenia i konferencje.
ITSERWIS	Strona internetowa www, 11 Punktów Handlowych, 2 Biura Handlowe, poczta elektroniczna, kontakt telefoniczny, kontakt osobisty, szkolenia i konferencje biznesowe dla kluczowych Klientów.
Energio-Tour	Strona www, email, komunikaty w prasie.
Hotel Edison	Strona internetowa, kontakt bezpośredni.
NZOZ Centrum Uzdrowskie ENERGETYK	Strona www, badania satysfakcji Klienta, kontakt bezpośredni z Klientem.

CASE STUDY

Targi „Więcej Światła” 2012

Spółka Eneoes zorganizowała w Międzyzdrojach w dniach 10- 11 maja targi, podczas których przedstawiciele samorządów, w tym Klienci spółki, mogli się dowiedzieć jak nowoczesnie i efektywnie oświetlać gminę. Jest to jedna z kluczowych inicjatyw edukacji rynku i Klientów z zakresu efektywnej modernizacji oświetlenia prowadzona przez Eneoes.

W targach "Więcej światła" wzięły udział także ENEA S.A., ENEA Operator oraz Energomiar. Wydarzenie zgromadziło producentów oświetlenia, liczne grono przedstawicieli samorządów i firm energetycznych. Targi umożliwiały prezentację nowoczesnych rozwiązań związanych z oświetleniem dróg i przestrzeni publicznych. W programie imprezy znalazł się także cykl prezentacji, poszerzających wiedzę uczestników targów o zagadnienia techniczne i formalno – prawne z zakresu oświetlenia.

2.3. Badania satysfakcji Klienta

Jednym z istotnych kanałów komunikacji z Klientem są badania satysfakcji. W 2012 roku badania satysfakcji Klienta przeprowadziły takie spółki jak: ENEA S.A., ENEA Centrum, Eneoes, Elektrociepłownia Białystok, ITSERWIS, NZOZ Centrum Uzdrowiskowe ENERGETYK, Energomiar, EP Zakład Transportu, BHU. Również ENERGOBUD Leszno analizował ocenę Klientów jakości usług i zadowolenia z obsługi sprzedażowej i posprzedażowej. Średnia ocena Klientów tej spółki uplasowała się na poziomie: „dobry”.

W przeprowadzonych badaniach satysfakcji Klientów ENEA S.A. porównano jak analizowane wskaźniki przekładają się na satysfakcję Klientów i Klientów konkurencji. Badano poziom satysfakcji i zadowolenia Klientów m.in. w obszarach: opiekun Klienta, funkcjonowanie i pracownicy Biur Obsługi Klienta (BOK) i Biur Sprzedaży, funkcjonowanie infolinii, strona internetowa, procedury reklamacyjne i fakturowanie, relacja ceny do jakości, jakość usług i produktów oraz postrzeganie marki.

Wyniki badania wskazują na wysoki poziom satysfakcji Klientów ENEA S.A. Towarzyszą jej pozytywne opinie Klientów o marce – zarówno wśród Klientów biznesowych jak i Klientów indywidualnych. Satysfakcję Klientów budują poza czynnikami racjonalnymi produktu i ceną orientacja na Klienta i wizerunek marki.

CASE STUDY

Zakres standardów jakościowych obsługi odbiorców przez ENEA Operator.
ENEA Operator jest zobowiązany do:

- przyjmowania przez całą dobę zgłoszeń i reklamacji dotyczących dostarczania energii elektrycznej,
- bezzwłocznego usuwania zakłóceń w dostarczaniu energii elektrycznej,
- udzielania na żądanie odbiorców informacji o przewidywanym terminie wznowienia dostarczania energii elektrycznej przerwanego z powodu awarii sieci,
- powiadamiania odbiorców - z co najmniej 5-dniowym wyprzedzeniem - o terminach i czasie planowanych przerw w dostarczaniu energii elektrycznej w formie ogłoszeń prasowych, komunikatów radiowych lub w inny zwyczajowo przyjęty sposób (np. ogłoszenia w budynkach),
- nieodpłatnego udzielania informacji w sprawie zasad rozliczeń oraz stosowanych taryf,
- rozpatrzenia wniosków lub reklamacji odbiorcy w sprawie rozliczeń i udzielenia odpowiedzi w terminie nie później niż 14 dni od dnia złożenia wniosku lub zgłoszenia reklamacji, chyba że w umowie określono inny termin, z wyłączeniem spraw dot. kontroli dotrzymania parametrów technicznych energii elektrycznej, którą przedsiębiorstwo jest obowiązane przeprowadzić na wniosek odbiorcy,
- udzielenia bonifikaty po rozpatrzeniu wniosku odbiorcy i uznaniu jego zasadności w wysokości określonej w taryfie.

2.4. Ochrona prywatności

Jednym z istotnych aspektów odpowiedzialności społecznej w obszarze relacji z Klientami jest dla Grupy Kapitałowej ENEA ochrona prywatności, w tym danych osobowych Klientów. Spółki Grupy Kapitałowej ENEA kierują się w tym zakresie obowiązującymi w Polsce wymogami prawnymi.

System zarządzania bezpieczeństwem informacji w oparciu o normę ISO27001:2005 obejmuje Zintegrowany System Zarządzania wdrożony w spółce ENEA S.A. System Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji (SZBI) wdrożyła także spółka ENERGOBUD Leszno.

W 2012 roku spółki Grupy Kapitałowej ENEA nie odnotowały uzasadnionych skarg dotyczących naruszenia prywatności Klientów oraz utraty danych osobowych.

3. Środowisko

3.1. Zarządzanie wpływem środowiskowym

3.2. Emisje

3.3. Woda i surowce

3.4. Energia

3.5. Odpady

3.6. Odnawialne źródła energii

3. ŚRODOWISKO

Zależności pomiędzy stanem środowiska naturalnego a działalnością Grupy Kapitałowej ENEA, zwłaszcza spółek segmentów „wytwarzanie” i „dystrybucja” mają przełożenie na skalę oraz charakter działalności firmy. Dlatego też są one uwzględniane w strategii firmy.

Priorytetowe aspekty w obszarze środowiskowym Grupy Kapitałowej ENEA:

- emisje dwutlenku węgla, energia i jej wykorzystywanie,
- woda – skala jej wykorzystywania oraz odpowiedzialności związane z minimalizacją potencjalnych negatywnych wpływów na zasoby wodne,
- gospodarka odpadami,
- surowce – w szczególności wykorzystywane w głównej działalności Grupy Kapitałowej ENEA, tj. do produkcji energii,
- zgodność z zapisami prawa w obszarze wpływu na środowisko i jego ochrony.

Ponadto analiza wewnętrzna firmy oraz opinie i oczekiwania jej interesariuszy wskazały **dotłdtkowe wazne kwestie**. Pierwsza z nich to temat działań i planów firmy w zakresie odnawialnych źródeł energii. Druga kwestia dotyczy emisji gazów innych niż dwutlenek węgla, a mających znaczący wpływ na stan środowiska naturalnego.

Grupa Kapitałowa ENEA analizuje swój wpływ na środowisko, zgodnie z obowiązującymi w Polsce przepisami prawa. Następnie raportuje właściwym regulatorom i jednostkom administracji publicznej informacje z tego zakresu. Ponadto Grupa stosuje się do dyrektyw i wytycznych międzynarodowych.

3.1. Zarządzanie wpływem środowiskowym

Kwestie środowiskowe wpływają na kształt i realizację celów strategicznych realizowanych w 2012 roku przez Grupę Kapitałową ENEA, takich jak: „Rozwój i dywersyfikacja mocy wytwórczej”, „Rozwój i modernizacja sieci dystrybucji” oraz „Zapewnienie rozwoju techniczno-technologicznego”. Zostały one wytyczone realizowanej w 2012 roku strategii biznesowej Grupy Kapitałowej ENEA.

Grupa Kapitałowa ENEA analizuje w kontekście swoich działań ryzyka związane z obszarem wpływu na środowisko. Informacje o kluczowych ryzykach identyfikowanych przez Grupę są komunikowane w Sprawozdaniu Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej ENEA w 2012 r. (strony 78-93), w tym o ryzykach związanych z ochroną środowiska (strona 91).

🔗 **Sprawozdanie dostępne jest na stronach www relacji inwestorskich ENEA S.A.**
http://www.ir.enea.pl/pl/raporty_gieldowe/raporty_okresowe/skonsolidowany_raport_roczny_grupy_kapitalowej_enea_za_2012_r/

Dokumentem strategicznym jest także *Strategia społecznej odpowiedzialności biznesu Grupy ENEA*. Jednym z jej trzech celów jest „Promowanie rozwiązań i zachowań prośrodowiskowych”.

Poszczególne spółki Grupy Kapitałowej ENEA różnią się, pod względem skali i charakteru swoich działań. Często są to różnice bardzo znaczące. Wdrażają one zatem odrębne systemy monitoringu i zarządzania w obszarze wpływu środowiskowego.

WDROŻONE SYSTEMY ZARZĄDZANIA

- ENEA S.A. - Polityka Środowiskowa
- ENEA Wytwarzanie - Zintegrowany System Zarządzania Jakością, Środowiskowego i BHP zgodny z wymaganiami norm PN-EN ISO 9001:2009, PN-EN ISO 14001:2005, PN-N-18001:2004, OHSAS 18001:2007, w zakresie: Wytwarzanie i obrót energią elektryczną, wytwarzanie, przesył i dystrybucja ciepła
- Elektrownie Wodne - Zintegrowany System Zarządzania Jakością i Środowiskiem na podstawie norm ISO 9001 i ISO 14001
- Eneos – norma ISO 9001:2008
- ITSERWIS – norma ISO 9001:2009
- MEC Piła - norma ISO 14001
- Elektrociepłownia Białystok - certyfikat normy ISO 14001:2004, dotyczącej zarządzania środowiskowego.
- ENERGOBUD Leszno - System Zarządzania Jakością, według norm PN-EN ISO 9001:2001 oraz PN-EN ISO 14001:2005

3.2. Emisje

Grupa Kapitałowa ENEA działa w oparciu o polskie i unijne regulacje dotyczące emisji. Do głównych regulacji można zaliczyć m.in.:

- Dyrektywę 2003/87/WE z dnia 13 października 2003 roku ustanawiającą system handlu przydziałami do emisji gazów cieplarnianych,
- Decyzję Komisji Europejskiej 2004/156/WE z dnia 29 stycznia 2005 roku ustanawiającą wytyczne dot. monitorowania i sprawozdawczości w zakresie emisji gazów cieplarnianych,
- Ustawę z dnia 28.04.2011 roku o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych (Dz. U. Nr 122, poz. 695).

Emisja dwutlenku węgla

Zgodnie z obowiązującymi wymogami prawa, monitoring emisji dwutlenku węgla prowadzony jest w czterech podmiotach:

1. Elektrociepłowni Białystok,
2. ENEA Wytwarzanie,
3. PEC Oborniki,
4. MEC Piła.

Poziom emisji dwutlenku węgla przez spółki segmentu „wytwarzanie” [Mg]

NAZWA SPÓŁKI	2011	2012
ENEA Wytwarzanie	10 299 069,00	9 925 556,00 (bez biomasy)
Elektrociepłownia Białystok	485 047,00	331 614,00 (bez biomasy)
PEC Oborniki	12 420,79	14 859,90
MEC Piła	86 081,00	82 149,33

Wskaźnik emisyjności dwutlenku węgla spółki ENEA Wytwarzanie [kg/MWh] w latach 2010–2012

	2010	2011	2012
	880	866	839

Emisja tlenków siarki i azotu

Do priorytetów spółek segmentu „wytwarzanie”, stosujących konwencjonalne metody produkcji energii, należy również minimalizacja emisji tlenków siarki i azotu. Wiąże się to z potrzebą dostosowania do nowych, zaostrożonych wymogów związanych z wprowadzeniem od 2016 roku dyrektywy przemysłowej (IED).

Poziom emisji tlenków siarki i azotu w spółkach segmentu „wytwarzanie” [Mg]

SPÓŁKA	2011		2012	
	SO ₂	NOX	SO ₂	NOX
ENEA Wytwarzanie	31 279,00	20 375,00	32 488,00	18 203,00
Elektrociepłownia Białystok	1 353,42	1 389,42	801,00	939,00
PEC Oborniki	65,30	26,94	61,80	29,70
MEC Piła	161,00	73,00	160,43	74,73

CASE STUDY

Działania ENEA Wytwarzanie na rzecz zmniejszenia emisji tlenków siarki i azotu:

- budowa instalacji odazotowania spalin SCR
- modernizację palników pyłowych
- modernizacja elektrofiltrów bloku 3 elektrowni
- inwestycja w przebrojenie agregatów chłodniczych w układach klimatyzacji z czynnika chłodniczego R22 na czynnik MO59-21. Dzięki przebrojeniu, ENEA Wytwarzanie zmniejsza stosowanie substancji zubożających warstwę ozonową.

Do **planów** spółki na kolejne, związanych ze spodziewaną dyrektywą przemysłową (IED), należą budowa czwartej już instalacji odsiarczania spalin oraz zabudowa instalacji do katalitycznego odazotowania spalin na wszystkich blokach energetycznych.

3.3. Woda i surowce

Woda

Wszystkie spółki Grupy Kapitałowej ENEA korzystają z zasobu naturalnego, jakim jest woda. Istnieje jednak duże zróżnicowanie skali jej wykorzystywania.

W swojej podstawowej działalności, najwięcej wody wykorzystują spółki segmentu „wytwarzanie”. Mają one tym samym największy wpływ na zasoby wodne Polski. Ponadto ponoszą największą odpowiedzialność za ochronę jej jakości. Głównym źródłem poboru wody dla spółek jest sieć miejska.

Pobór wody w spółkach Grupy Kapitałowej ENEA [m3]

Spółka	2011	2012
ENEA S.A.	5791,28	1969,31
ENEA Operator	93 327,00	111 084,70
ENEA Wytwarzanie	5 222 986,00	7 874 767,00
Elektrociepłownia Białystok	911 536,00	554 571,00
MEC Piła	5 663,00	8 417,70
Elektrownie Wodne	3 726,00	3 599,00*
PEC Oborniki	2 389,00	3 066,50
ENERGOBUD Leszno	1 090,00	2 750,00**
BHU	1 158,00	1 433,64
NZOZ Centrum Uzdrowskie ENERGETYK	25 800,00	30 716,00
Energio-Tour	3 523,00	3 628,00
Energomiar	839,00	1 102,00
Eneos	1 219,00	952,38
	715,00	675,00
EP Zakład Transportu		
ENEA Centrum	nd ***	nd ***
ITSERWIS	936,00	498,00
Hotel EDISON	2000,00	2000,00
Windfarm Polska	-	nd ****

* dane dla Oddziału Płoty, Oddziału Koronowo i Oddziału Jastrowie. Brak danych dla Oddziału Poznań oraz Oddziału Gorzów Wlk.

** dane niepełne. Brak danych dla części obiektów, ze względu na brak informacji ze strony administratora wynajmowanych obiektów biurowych.

*** Nie dotyczy. Rozliczenie na podstawie umów administracyjnych z ENEA Operator i ENEA S.A.

**** Nie dotyczy. Dane zawarte w informacji o poborze wody przez ENEA Wytwarzanie.

W 2012 roku Grupa Kapitałowa ENEA nie odnotowała znaczących kar związanych z wpływem środowiskowym i zarządzaniem nim przez firmę.

Surowce

Zdecydowaną większość dostawców spółek Grupy Kapitałowej ENEA stanowią firmy prowadzące działalność na terenie Polski. Spółki prowadzą indywidualne polityki zakupowe i budują w zgodzie z nimi relacje z dostawcami. Kluczowymi ogniwami łańcucha dostaw z perspektywy głównej działalności Grupy Kapitałowej ENEA, skali zamówień oraz wpływu środowiskowego są dostawcy surowców wykorzystywanych do produkcji energii elektrycznej i ciepłej. Istotni są także dostawcy segmentu „dystrybucja”, w tym dostawcy sprzętu i urządzeń wykorzystywanych do realizacji nowych inwestycji oraz renowacji istniejącej sieci dystrybucji energii.

Głównym surowcem, wykorzystywanym przez segment „wytwarzanie” w Grupie Kapitałowej ENEA jest **węgiel kamienny**.

Spółka ENEA Wytwarzanie zużyła w 2012 roku 4 716 370,30 Mg węgla kamiennego. Natomiast Elektrociepłownia Białystok wykorzystywała w 2012 roku 157 453 Mg tego surowca. Ponadto MEC Piła oraz PEC Oborniki wykorzystywały łącznie 42 429 ton miazgi węglowej. Grupa przewiduje, że w najbliższych latach wzrośnie zużycie węgla kamiennego w ENEA Wytwarzanie. Będzie to efekt planowanej budowy nowego bloku energetycznego o mocy 1075 MW.

Głównym dostawcą węgla kamiennego do ENEA Wytwarzanie jest Lubelski Węgiel „Bogdanka” S.A. W 2012 roku dostarczyła ona ok. 3,3 mln Mg tego surowca. ENEA Wytwarzanie zawarła również umowy na dostawę węgla kamiennego z dostawcami z Górnego Śląska, tj. z Katowickim Holdingiem Węglowym S.A., Jastrzębską Spółką Węglową S.A. i KHW S.A.

Ponad 90% dostaw węgla kamiennego do ENEA Wytwarzanie jest **realizowana transportem kolejowym** przez przewoźnika PKP Cargo S.A.

W 2012 roku ENEA Wytwarzanie zakupiła także 6 985 Mg mazutu. PEC Oborniki zużyła 711 628 gazu ziemnego. Z kolei Biogazownia Liszkowo wykorzystywała ok. 28 000 Mg substratów do produkcji biogazu.

Ponadto ENEA Wytwarzanie zakupiła 294 962,42 tys. Mg **biomasy** dla celów wytwarzania energii odnawialnej. Firma produkuje energię przy współspalaniu biomasy. Są to głównie pellety i brykiet z trocin oraz z łusek słonecznika. W 2012 roku ENEA Wytwarzanie posiadała umowy z 15 dostawcami biomasy. Z zakupionej biomasy wykorzystano w 2012 roku 294 658,65 Mg. Natomiast Elektrociepłownia Białystok wykorzystywała w 2012 roku 279 500 Mg biomasy.

Ilość spalanej biomasy przez ENEA Wytwarzanie [Mg]

2009	2010	2011	2012
116 736,10	176 510,70	219 302,80	294 658,65

3.4. Energia

Spółki Grupy Kapitałowej ENEA monitorują swoje zużycie energii elektrycznej, dążąc do efektywności energetycznej. Do najważniejszych inwestycji w zakresie efektywności energetycznej należą modernizacje i inwestycje sieci prowadzone przez ENEA Operator. W 2012 roku wartość nakładów na inwestycje ponoszone przez ENEA Operator wyniosła 895,67 mln zł.

Całkowite zużycie energii elektrycznej (MWh)

Nazwa spółki	2011	2012
ENEAS.A.	1 392,28	1 058
ENEA Operator	34 521,32	1 599 203*
Elektrociepłownia Białystok	75 632,27	65 313
Elektrownie Wodne	1 811,90	2067,9**
ENEA Wytwarzanie	894 047,04	922 985
MEC Piła	3 341,40	3 905
PEC Oborniki	783,20	766,75
Windfarm Polska	-	7601,988
BHU	541,32***	683,579***
EP Zakład Transportu	80,51	46,56
Energomiar	244,8	260,2
ENERGOBUD Leszno	780	740***
NZOZ Centrum Uzdrowskie ENERGETYK	490	483,964
ITSERWIS	0,36	0
Energio-Tour	422,69	450,78
Eneos	190,849	177,073

ENEA Centrum	19,13	Bd****
Hotel Edison	72	72

* 1 558 967 MWh to straty w sieci Spółki, a 40 236 MWh wykorzystywane jest na potrzeby własne spółki.

** Brak danych dla oddziału Gorzów Wielkopolski.

*** Dane niepełne. Część obiektów spółki nie otrzymuje szczegółowych danych o zużyciu energii od administratora wynajmowanych obiektów, a koszty energii elektrycznej są wliczone ryczałtem w czynsz.

**** Rozliczenie na podstawie umów administracyjnych z ENEA Operator i ENEA S.A.

CASE STUDY

Przykłady realizacji działań pozwalających Klientom Grupy Kapitałowej ENEA oszczędzać energię

Eneos: Poprawa jakości i efektywności oświetlenia ulicznego w gminach Oborniki Wlkp., Dębno, Opalenica, Słońsk, Goleniów, Kozielice, Ośno Lubuskie, Sulęcín, Gryfice. Modernizacja oświetlenia drogowego na terenie miast Szczecin i Poznań. Montaż źródeł fotowoltaicznych na dachu budynku Eneos Oddział Szczecin.

Energomiar: Inwestycja w Projekt Zintegrowanego Systemu Zarządzania Oświetleniem Drogowym-Helios, jako platformy informatycznej do inteligentnego kompleksowego zarządzania oświetleniem dróg, ulic miast i gmin.

3.5. Odpady

Spółki przekazują odpady niebezpieczne uprawnionym do tego przedsiębiorstwom. Ponadto ENERGOBUD Leszno poddaje procesowi odzysku olej transformatorowy. W ten sposób odzyskano 390 Mg oleju w 2012 roku.

Odpady w podziale na typ odpadu [Mg]

Nazwa spółki	2011		2012	
	Odpady niebezpieczne	Odpady inne niż niebezpieczne	Odpady niebezpieczne	Odpady inne niż niebezpieczne
ENE S.A.	-	-	0	64,14
ENE Operator	-	-	556	4604
Elektrociepłownia Białystok	0,82	35637,5	0,4	29736
Elektrownie Wodne	3,50	133	5,474	23,23
ENE Wytwarzanie	87,09	1 042 287,200	87,241	1 042 077,300
MEC Piła	0,70	6 493,860	1,72	7 849,32

PEC Oborniki	-	-	1 090,27	bd
BHU	-	-	6,343	9,24
EP Zakład Transportu	-	-	3,007	3,23
Energomiar	-	-	0,0076	144,048
ENERGOBUD Leszno	-	-	589	787
NZOZ Centrum Uzdrowiskowe ENERGETYK	-	-	0,05	27,5
ITSERWIS	-	-	0,5	0,29
Energio-Tour	-	-	bd	bd
Windfarm Polska	-	-	0	0
Eneos	-	-	3,703	124,599*
ENEACentrum	-	-	0	bd
Hotel Edison	-	-	0	20

W 2011 roku raportowane były dane dotyczące spółek z segmentu „wytwarzanie”. W 2012 poszerzono sprawozdawczość o pozostałe spółki.

*Dane zgodne z Kartą Przekazania Odpadów. Ponadto spółka szacuje, że wytworzyła odpady komunalne w ilości 190 300 litrów (dane szacunkowe na podstawie pojemności kontenerów i częstotliwości ich wywozu).

3.6. Odnawialne źródła energii

Grupa Kapitałowa ENEA uwzględnia w swoich działaniach obowiązujące w Polsce wytyczne i przepisy prawa w zakresie sprzedaży energii z na odnawialnych źródłach energii (OZE) i z kogeneracji. Planowana jest kontynuacja zawierania długoterminowych kontraktów zakupu świadectw potwierdzających wytworzenie energii elektrycznej w odnawialnych źródłach energii oraz w kogeneracji od podmiotów zewnętrznych.

Grupa Kapitałowa ENEA planuje rozbudowywać moce wytwórcze oparte na OZE. Zakładanym w realizowanej w 2012 roku strategii celem Grupy jest osiągnięcie do 2020 roku poziomu 250–350 MW mocy wytwórczej zainstalowanej w wietrze. Planowane są także dalsze inwestycje w moce wytwórcze oparte o biogaz.

Zgodnie ze strategią korporacyjną realizowaną w 2012 roku Grupa Kapitałowa ENEA inwestowała także w modernizację nabytych ciepłowni i przekształcanie ich w elektrociepłownie. Wykorzystują one m.in. biomasę; wytwarzają energię elektryczną i ciepłą w kogeneracji.

Moc zainstalowana w OZE w Grupie Kapitałowej ENEA to 198,5 MW. Z tego 78,5 MW przypada na biomasę. W 2012 roku wydatki inwestycyjne Grupy Kapitałowej ENEA, związane z OZE, przekroczyły 355 mln zł.

Energia wytworzona z OZE oraz z kogeneracji w MWh

Wyszczególnienie	2010	2011	2012
Energia wytworzona z OZE, za które Elektrownie Wodne otrzymują zielone certyfikaty świadectwa pochodzenia energii	155 239,31	160 479	151 209,81
Wielkości produkcji oraz liczba świadectw pochodzenia energii z elektrowni biogazowej Liszkowo	7 451,98	6 175,88	1 826,68
Energia elektryczna brutto wytworzona przez Biogazownię Liszkowo, za którą Dobitt Energia otrzymała zielone certyfikaty świadectwa pochodzenia energii	-	-	2 636,09
Energia wytworzona przez Farmę Wiatrową Darżyno, za które spółka Elektrownie Wodne otrzymały zielone certyfikaty świadectwa pochodzenia energii	-	12 919	16 410,336
Energia elektryczna wytworzona w jednostce wytwórczej OZE Elektrociepłowni Białystok	114 027,46	194 270	160 000,67
Energia elektryczna wytworzona w jednostce kogeneracji CHP Elektrociepłowni Białystok	461 385,11	464 440,93	391 532,90
Energia elektryczna z OZE wytworzona w ENEA Wytwarzanie, dzięki instalacji współspalania biomasy (Zielone certyfikaty)	319 150,28	393 078,92	518 565
Energia elektryczna wytworzona w ENEA Wytwarzanie z kogeneracji (Czerwone certyfikaty)	65 982,939	55 601	61 077

Produkcja energii elektrycznej brutto przez farmę wiatrową należącą do Windfarm Polska.	-	-	121 914,34
---	---	---	------------

☞ Szczegółowe informacje na temat obowiązków firm z branży energetycznej, w zakresie uzyskiwania świadectw pochodzenia energii, zawarto w „Sprawozdaniu Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej ENEA w 2012 roku” (str. 69-72).

http://www.ir.enea.pl/pl/raporty_gieldowe/raporty_okresowe/skonsolidowany_raport_roczny_grupy_kapitalowej_enea_za_2012_r/

Energia elektryczna ze źródeł odnawialnych jest wytwarzana przez spółki:

- ENEA Wytwarzanie, przy współpalaniu biomasy z paliwem konwencjonalnym (węgiel kamienny),
- Elektrociepłownię Białystok, przy produkcji w skojarzeniu energii elektrycznej z wykorzystaniem biomasy,
- Elektrownie Wodne (21 elektrowni wodnych, Farma Wiatrowa Darżyno),
- Dobitt Energia (Biogazownia Liszkowo należy od października 2012 r. do spółki Dobitt Energia),
- Windfarm Polska (Farma Wiatrowa Bardy).

W 2012 roku **Elektrociepłownia Białystok** ukończyła inwestycję konwersji kolejnego kotła węglowego na tzw. kocioł fluidalny typu BFB – zasilany biomasą. W sposób znaczący zwiększyło to jej moce wytwórcze oparte o OZE.

Aktualnie, w Elektrociepłowni Białystok, moc produkcyjna z OZE wynosi: moc osiągalna cieplna z OZE – 98,4 MWt, moc osiągalna elektryczna z OZE – 56,6 MWe.

Dla maksymalizacji produkcji energii z OZE, w Elektrociepłowni Białystok wykorzystuje się tzw. turbozespół kondensacyjny TZ4. Jest on zasilany parą upustową turbozespołu ciepłowniczego TZ1 o ciśnieniu 1,0 MPa.

Spółka **Elektrownie Wodne** odpowiada za rozwój projektów z zakresu energetyki wiatrowej. W lutym 2013 roku Elektrownie Wodne otrzymały pozwolenie na budowę farmy wiatrowej Baczyna o mocy 15 MW. Uruchomienie instalacji przewidywane jest na I kwartał 2014 roku.

Pozostałe 27,5 MW w grupie własnych projektów, zarządzanych przez Elektrownie Wodne, to Farma Wiatrowa Choszczno. Jej gotowość do budowy planuje się na 2014 roku.

Spółka prowadzi także pilotażowy projekt farmy fotowoltaicznej o mocy 1 MW, zlokalizowanej na terenie miasta Jastrowie. Jej oddanie do użytku planowane jest do końca 2015 roku.

Przedmiotem zainteresowania spółki jest również Farma Wiatrowa Złotów o mocy 12 MW. Jej uruchomienie przewiduje się na rok 2014.

Podstawowymi jednostkami produkcji energii elektrycznej z OZE, w spółce **Windfarm Polska**, jest 25 turbin wiatrowych o łącznej mocy 50 MW. Windfarm Polska rozpoczęła 29 lutego 2012 roku produkcję energii ze źródła koncesjonowanego.

Wytwarzanie przez Grupę Kapitałową ENEA energii elektrycznej (netto) z odnawialnych źródeł energii [GWh]

	2011	2012	Zmiana [%]
Współspalanie biomasy	393	519	0,321
Spalanie biomasy	102	131	0,284
Elektrownie wodne	158	149	-0,057
Farmy wiatrowe	13	100	6,692
Biogazownie	6	2	-0,667

W zakresie rozwoju odnawialnych źródeł energii w Polsce, istotną rolę odgrywa niezależny operator
– spółka **ENEA Operator**.

Według Ustawy Prawo energetyczne, ENEA Operator ma obowiązek zawierania umów przyłączenia do sieci z podmiotami ubiegającymi się o takie przyłączenie. Wymagane jest spełnienie technicznych i ekonomicznych warunków przyłączenia. Ubiegający się o przyłączenie podmiot musi także spełniać warunki przyłączenia i odbioru energii.

Od efektywności prac ENEA Operator zależy dostępność sieci dla wszystkich obecnych i potencjalnych użytkowników sieci dystrybucyjnej oraz skala przyłączania odnawialnych źródeł energii.

ENEA Operator planuje wydać ponad 600 mln zł na przyłączenia OZE do sieci dystrybucyjnej ENEA Operator.

☞ Szczegółowe informacje o realizowanych przez ENEA Operator i dotowanych przez środki unijne inwestycjach, w zakresie przyłączania do sieci OZE, są dostępne na stronie [www. ENEA Operator](http://www.operator.enea.pl/22/info-o-sieci/inwestycje-unijne-1063.html).
<http://www.operator.enea.pl/22/info-o-sieci/inwestycje-unijne-1063.html>.

4. Pracownicy

4.1. Zatrudnienie

4.2. Bezpieczeństwo w miejscu pracy

4.3. Szkolenia i edukacja

4. PRACOWNICY

„Zapewnienie zrównoważonego zarządzania kapitałem ludzkim” to jeden z trzech kluczowych celów *Strategii społecznej odpowiedzialności biznesu Grupy Kapitałowej ENEA*. Do kluczowych aspektów funkcjonowania Grupy Kapitałowej ENEA należą zatrudnienie oraz BHP. Ponadto ważnym aspektem są szkolenia i edukacja.

Kwestie dotyczące zatrudnienia i zarządzania miejscem pracy, w tym BHP, regulują akty prawne takie jak *Kodeks Pracy* a także regulaminy, szczegółowe procedury i instrukcje poszczególnych spółek. Istotnym dokumentem w tym zakresie jest także *Zakładowy Układ Zbiorowy Pracy (ZUZP)*.

Do spółek, które zarządzają kwestiami miejsca pracy, w tym BHP, w ramach Zintegrowanego Systemu Zarządzania, należą: ENEA Wytwarzanie, MEC Piła, ENEA S.A. oraz Elektrociepłownia Białystok. Elektrociepłownia Białystok ma wdrożoną normę ISO 18001:2007 dotyczącą zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy.

Pracownicy mają wpływ na zarządzanie Grupą Kapitałową ENEA m.in.:

- dzięki cyklicznym wyborom reprezentanta pracowników do Rady Nadzorczej ENEA S.A.,
- dzięki wyborom reprezentanta pracowników w Zarządzie spółki ENEA Operator,
- poprzez aktywność funkcjonujących w całej Grupie Kapitałowej ENEA Związków Zawodowych.

Zrzeszonych w organizacjach związkowych jest m.in. około 65% pracowników ENEA Wytwarzanie, 77% pracowników ENEA Operator i około 43% pracowników spółki ENEA S.A.

Udział procentowy pracowników poszczególnych spółek objętych układami zbiorowymi w 2012 roku

	Procent pracowników spółki objętych umowami zbiorowymi
ENEA SA	100%
ENEA Operator	89%
ENEA Wytwarzanie	83%
Elektrociepłownia Białystok	100%

Elektrownie Wodne	100%*
MEC Piła	Nd
PEC Oborniki	97,37%**
ENERGOBUD Leszno	78%
BHU	69%
ENEA Centrum	Bd
Eneos	76%
Energomiar	91%
EP Zakład Transportu	84%
NZOZ Centrum Uzdrowiskowe ENERGETYK	Nd
ITSERWIS	Nd
Energio-Tour	100%
Windfarm Polska	Nd
Hotel Edison	Bd

* 3 osoby wyłączone z ZUZP tylko w zakresie wynagradzania

** ZUZP w spółce objęci są wszyscy pracownicy z wyłączeniem Zarządu.

4.1. Zatrudnienie

Grupa Kapitałowa ENEA jest jednym z największych przedsiębiorstw branży energetycznej. Wpływa zatem, jako pracodawca, na jakość życia ponad 10 000 osób zatrudnionych we wszystkich spółkach Grupy i ich rodzin. Praktyki z obszaru zarządzania miejscem pracy, w szczególności BHP, wpływają także na podwykonawców i zleceniobiorców realizujących dla spółek m.in. działania modernizacyjne i inwestycje budowlane. Dla samej Elektrociepłowni Białystok prace związane z nowymi inwestycjami wykonywało około 1200 pracowników podwykonawców.

Raportujące spółki Grupy Kapitałowej ENEA zatrudniały w 2012 roku na umowę o pracę łącznie 10 044 pracowników, w tym 2 388 kobiet i 7 656 mężczyzn. 89,04% zatrudnionych na umowę o pracę to zatrudnieni w pełnym wymiarze czasu pracy. 95,9% umów o pracę to umowy na czas nieokreślony.

Liczba pracowników zatrudnionych na umowę o pracę w podziale na płeć w 2012 roku

Nazwa spółki	Całkowita liczba pracowników	Liczba kobiet	Liczba mężczyzn
ENEA S.A.	401	227	174
ENEA Operator	5 253	1 173	4 080
ENEA Wytwarzanie	2 321	345	1 976
Elektrociepłownia Białystok	190	48	142
Elektrownie Wodne	166	23	143
MEC Piła	162	28	134
PEC Oborniki	39	4	35
ENERGOBUD Leszno	610	142	468
BHU	166	46	120
ENEA Centrum	157	118	39
Eneos	119	28	91
Energomiar	191	55	136
EP Zakład Transportu	60	8	52
NZOZ Centrum Uzdrowskie ENERGETYK	78	64	14
ITSERWIS	86	47	39
Energio-Tour	22	17	5
Hotel Edison	22	15	7
Windfarm Polska	1	0	1

Liczba pracowników zatrudnionych na umowę o pracę w podziale na kategorie pracownicze i płeć.

Nazwa spółki	Najwyższa kadra zarządzająca		Dyrektorzy		Kierownicy średniego szczebla		Pracownicy operacyjni		Pracownicy biurowi	
	Liczba kobiet	Liczba mężczyzn	Liczba kobiet	Liczba mężczyzn	Liczba kobiet	Liczba mężczyzn	Liczba kobiet	Liczba mężczyzn	Liczba kobiet	Liczba mężczyzn
ENEA S.A.	0	0	5	7	23	40	0	0	199	127
ENEA Operator	0	3	8	64	102	449	31	2318	1 032	1 246
ENEA Wytwarzanie	1	4	0	11	20	88	124	1523	200	350
Elektrociepłownia Białystok	1	0	0	4	6	12	34	126	7	0
Elektrownie Wodne	1	2	0	5	4	12	2	113	16	11
MEC Piła	0	1	-	2	2	8	13	101	13	22
PEC Oborniki	0	1	0	1	1	0	2	30	1	3
ENERGOBUD Leszno	2	2	1	15	11	62	63	297	65	92
BHU	0	2	2	6	9	26	18	10	17	76
ENEA Centrum	0	0	1	2	5	2	0	0	112	35
Eneos	0	2	7	2	0	15	1	51	20	21
Energomiar	1	1	1	4	6	10	31	113	16	8
EP Zakład Transportu	1	1	0	0	0	3	0	44	7	4
NZOZ Centrum Uzdrawiskowe ENERGETYK	1	1	0	0	3	1	57	9	7	5
ITSERWIS	0	1	2	1	7	10	32	26	6	1
Energo-Tour	1	1	0	1	3	2	2	1	11	0
Hotel Edison	0	1	1	0	2	0	3	6	9	0
Windfarm Polska	0	2	0	0	0	0	0	0	0	1

Liczba pracowników zatrudnionych na umowę o pracę w podziale na rodzaj umowy o pracę w 2012 roku

Nazwa spółki	Całkowita liczba pracowników	Liczba pracowników w podziale na rodzaj umowy o pracę			Liczba pracowników w podziale na wymiar czasu pracy	
		Próbny	Określony	Nieokreślony	Pełny wymiar czasu pracy	Niepełny wymiar czasu pracy
ENEA S.A.	401	11	12	378	391	10
ENEA Operator	5 253	0	69	5 184	4 233	20
ENEA Wytwarzanie	2 321	0	148	2 173	2 319	2
Elektrociepłownia Białystok	190	3	3	184	188	2
Elektrownie Wodne	166	0	3	163	163	3
MEC Piła	162	-	11	151	162	-
PEC Oborniki	39	0	3	36	39	0
ENERGOBUD Leszno	610	6	51	553	565	45
BHU	166	0	33	133	163	5
Eneos	119	0	4	115	116	3
ENEA Centrum	157	0	19	138	154	3
Energomiar	191	1	0	190	186	5
EP Zakład Transportu	60	0	2	58	59	1
NZOZ Centrum Uzdrawiskowe ENERGETYK	78	0	6	72	78	0
ITSERWIS	86	2	6	78	84	2
Energo-Tour	22	0	0	22	21	1
Hotel Edison	22	0	10	12	22	0
Windfarm Polska	1	0	0	1	1	0

Ponadto spółki zatrudniały na umowy cywilnoprawne ponad 260 osób. Znaczącą część prac osoby zatrudnione na umowy cywilnoprawne wykonują dla spółki Energomiar. Są to m.in. takie usługi, jak odczyty liczników gazowych i elektrycznych, dostarczanie faktur Klientom, awaryjne wymiany liczników, legalizacyjną wymianę liczników, windykacja czy też plombowanie.

Liczba pracowników zatrudnionych na umowę o pracę oraz osób zatrudnionych na umowy cywilnoprawne w 2012 roku

Nazwa spółki	Liczba pracowników zatrudnionych na umowę o pracę	Liczba osób zatrudnionych na umowy cywilnoprawne
ENEA S.A.	401	bd
ENEA Operator	5 253	0
ENEA Wytwarzanie	2 321	19
Elektrociepłownia Białystok	190	6
Elektrownie Wodne	166	14
MEC Piła	162	0
PEC Oborniki	39	0
ENERGOBUD Leszno	610	60
BHU	166	1
Eneos	119	16
ENEA Centrum	157	18
Energomiar	191	137
EP Zakład Transportu	60	3
NZOZ Centrum Uzdrowskie ENERGETYK	78	1
ITSERWIS	86	2
Energio-Tour	22	3
Hotel Edison	22	0
Windfarm Polska	1	2

Grupa Kapitałowa ENEA jest stabilnym pracodawcą i nie odnotowała w żadnej ze spółek wysokiego wskaźnika fluktuacji. W 2012 roku do raportujących spółek zostało rekrutowanych łącznie 371 nowych pracowników a odeszło 504 pracowników. Wskaźnik odejść dla pracowników wszystkich spółek łącznie wynosi 5,02%.

Liczba odejść pracowników i wskaźnik odejść w podziale na płeć w 2012 roku

Nazwa spółki	Łączna liczba odejść	Wskaźnik odejść wszystkich pracowników	Liczba odejść kobiet	Wskaźnik odejść kobiet	Liczba odejść mężczyzn	Wskaźnik odejść mężczyzn
ENEA S.A.	32	7,98%	12	2,99%	20	4,99%
ENEA Operator	227	4,32%	71	1,35%	156	2,97%
ENEA Wytwarzanie	125	5,39%	27	1,16%	98	4,22%
Elektrociepłownia Białystok	2	1,05%	0	0,00%	2	1,05%
Elektrownie Wodne	8	4,81%	1	0,60%	7	4,22%
MEC Piła	5	3,07%	1	0,62%	4	2,47%
PEC Oborniki	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
ENERGOBUD Leszno	17	2,78%	3	0,49%	14	2,29%
BHU	19	11,45%	3	1,80%	16	9,64%
Eneos	12	10,08%	2	1,68%	10	8,40%
ENEA Centrum	15	9,55%	10	6,36%	5	3,18%
Energomiary	14	7,32%	6	3,14%	8	4,19%
EP Zakład Transportu	2	3,33%	1	1,66%	1	1,66%
NZOZ Centrum Uzdrowiskowe ENERGETYK	3	3,85%	3	3,85%	0	0,00%
ITSERWIS	21	24,41%	13	15,11%	8	9,30%
Energio-Tour	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
Hotel Edison	2	9,09%	1	4,54%	1	4,54%
Windfarm Polska	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
SUMA	504	-	154	-	350	-

Liczba odejść pracowników i wskaźnik odejść w podziale na kategorie wiekowe w 2012 roku

Nazwa spółki	Odejścia pracowników do 29 roku życia	Wskaźnik odejść pracowników poniżej 30 roku życia w 2012 roku	Odejścia pracowników od 30 do 50 roku życia	Wskaźnik odejść pracowników z kategorii 30-50 lat	Odejścia pracowników powyżej 50 roku życia	Wskaźnik odejść pracowników powyżej 50 roku życia
ENE A S.A.	9	2,24%	19	4,74%	4	1,00%
ENE A Operator	16	0,31%	48	0,91%	163	3,10%
ENE A Wytwarzanie	7	3,76%	22	1,91%	96	9,76%
Elektrociepłownia Białystok	0	0,02%	1	2,00%	1	0,01%
Elektrownie Wodne	0	0,00%	0	0,00%	8	0,00%
MEC Piła	2	1,23%	-	-	3	1,84%
PEC Oborniki	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
BHU	2	1,20%	12	7,23%	5	3,02%
Eneos	3	2,52%	3	2,52%	6	5,04%
ENE A Centrum	9	0,00%	6	0,00%	0	0,00%
ENERGOBUD Leszno	3	3,50%	4	1,24%	10	4,98%
Energomiar	2	1,03%	5	2,56%	7	3,59%
EP Zakład Transportu	0	0,00%	1	0,00%	1	0,00%
NZOZ Centrum Uzdrawiskowe ENERGETYK	0	0,00%	2	4,08%	1	4,00%
ITSERWIS	6	6,80%	13	14,74%	2	2,27%
Energ-Tour	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
Hotel Edison	0	0,00%	0	0,00%	2	0,00%
Windfarm Polska	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
SUMA	59	-	136	-	309	-

Liczba nowych pracowników przyjętych do pracy, w podziale na kategorie wiekowe i płeć.

Nazwa spółki	Liczba pracowników przyjętych do pracy w 2012 roku					
	Łączna liczba	Kobiety	Mężczyźni	Kategoria wiekowa do 29 roku życia	Kategoria wiekowa od 30 do 50 roku życia	Kategoria wiekowa powyżej 50 roku życia
ENE A S.A.	38	21	17	18	19	1
ENE A Operator	103	38	65	58	37	8
ENE A Wytwarzanie	118	36	82	48	59	11
Elektrociepłownia Białystok	6	1	5	3	2	1
Elektrownie Wodne	10	2	8	7	3	0
MEC Piła	3	1	2	1	1	1
PEC Oborniki	0	0	0	0	15	24
ENERGOBUD Leszno	26	6	20	12	13	1
BHU	10	1	9	2	6	2
Eneos	7	7	3	4	3	0
ENE A Centrum	26	19	7	14	11	1
Energomi ar	2	1	1	1	1	
EP Zakład Transportu	2	1	1	1	1	0
NZOZ Centrum Uzdrowiskowe ENERGETYK	1	1	0	1	0	0
ITSERWIS	16	10	6	8	8	0
Energ o-Tour	0	0	0	0	0	0
Hotel Edison	2	2	0	1	1	0
Windfarm Polska	1	0	1	0	0	1
SUMA	371	147	227	179	180	51

4.2. Bezpieczeństwo w miejscu pracy

Bezpieczeństwo w miejscu pracy należy do kluczowych aspektów z perspektywy zarządzania i minimalizacji ryzyk firmy z sektora energetycznego. Spółki Grupy Kapitałowej ENEA traktują priorytetowo kwestie zapewniania bezpieczeństwa w miejscu pracy i stosują się w tym zakresie do zapisów obowiązującego prawa. Zapisy dotyczące kwestii BHP stanowią także część ustaleń Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy (ZUZP).

Liczba wypadków i wskaźnik wypadkowości w spółkach Grupy Kapitałowej ENEA w 2012 roku

Nazwa spółki	Liczba wypadków	Wskaźnik częstości wypadków*
ENEA S.A.	1	3
ENEA Operator	45	9
ENEA Wytwarzanie	4	2
Elektrociepłownia Białystok	1	5
Elektrownie Wodne	2	12
MEC Piła	1	6
PEC Oborniki	0	0
BHU	3	18
Eneos	1	8
ENEA Centrum	4**	25
ENERGOBUD Leszno	9	15
Energomiar	1	1
EP Zakład Transportu	1	17
NZOZ Centrum Uzdrowiskowe ENERGETYK	0	0
ITSERWIS	1	12
Energio-Tour	0	0
Hotel Edison	1	45
Windfarm Polska	0	0

* Wskaźnik częstości wypadków obliczany jako liczba wypadków pomnożona przez 1000 i podzielona przez liczbę pracowników zatrudnionych na umowę o pracę przez spółkę.

** W tym 1 wypadek w drodze do pracy.

Wśród pracowników Grupy Kapitałowej ENEA nie stwierdza się przypadków chorób zawodowych. Pracownicy części spółek są jednak wysoce narażeni na wypadki przy pracy związane z jej charakterem (prace pod napięciem, eksploatacja urządzeń elektrycznych), stąd

tak duży nacisk na wdrażanie zasad BHP w spółkach segmentu „wytwarzanie”, ENERGOBUD Leszno, Eneos czy ENEA Operator. W 2012 roku odnotowano jeden wypadek śmiertelny w spółce ENEA Operator.

W Grupie Kapitałowej ENEA działają wybierani przez pracowników **społeczni inspektorzy pracy**.

Część spółek, w tym z segmentu „wytwarzanie” i „dystrybucja”, prowadzi rozbudowane projekty promujące zasady BHP i edukujące pracowników w tym zakresie. Pracownicy wszystkich spółek mogą m.in. wziąć udział w organizowanym corocznie i cieszącym się dużą popularnością wieloetapowym konkursie BHP Grupy Kapitałowej ENEA.

Monterzy ENEA Operator rywalizują z kolei w organizowanym przez spółkę konkursie „Prace pod napięciem”. Konkurs jest elementem realizowanego od 2010 roku projektu „Prace pod napięciem 2010+”, który dotyczy wdrożenia prac pod napięciem na liniach napowietrznych, liniach kablowych i urządzeniach rozdzielczych do 1 kV.

Oprócz obowiązkowych szkoleń BHP spółki szkolą pracowników z zakresu udzielania pierwszej pomocy. Pracownicy Grupy Kapitałowej ENEA posiadający uprawnienia instruktorskie w tym zakresie angażują się w ramach wolontariatu pracowniczego w edukację na rzecz zasad udzielania pierwszej pomocy.

CASE STUDY

Pomoc przedmedyczna w ENEA Operator

ENEA Operator przykłada dużą wagę do szkolenia i edukacji pracowników w zakresie pomocy przedmedycznej. W ramach okresowych szkoleń BHP organizowanych w ENEA Operator prowadzone są m.in. zajęcia z udzielania pierwszej pomocy.

W spółce działają Zespoły Ratownictwa Przedmedycznego. Przeszkolono niemal wszystkich pracowników Spółki (ponad 5000 osób) z zakresu udzielania pierwszej pomocy. Koordynatorzy ds. Ratownictwa Przedmedycznego zdali egzaminy państwowe Kwalifikowanej Pierwszej Pomocy i posiadają uprawnienia instruktorskie do prowadzenia szkoleń w firmie. Wszyscy zaangażowani w projekt regularnie odbywają szkolenia i biorą udział w różnego rodzaju ćwiczeniach, symulacjach oraz manewrach ratowniczych.

4.3. Szkolenia i edukacja

Spółki Grupy Kapitałowej ENEA dążą do rozwoju kompetencji swoich pracowników i dostosowują zakres szkoleń, w tym szkoleń wysoce specjalistycznych, do aktualnych potrzeb oraz planów rozwojowych danej spółki. Aspekt ten należy do obszarów strategicznych ujętych w zapisach *Strategii społecznej odpowiedzialności biznesu Grupy Kapitałowej ENEA*.

Istotnym z punktu widzenia podstawowej działalności Grupy Kapitałowej ENEA oraz jakości oferowanych Klientom usług jest prowadzony przez ENEA Operator długofalowy program wdrażania i upowszechniania prac pod napięciem (PPN). PPN to nowoczesny sposób eksploatacji sieci i urządzeń elektroenergetycznych. Dla jego efektywnego wdrożenia niezbędny jest szereg prowadzonych przez spółkę specjalistycznych szkoleń dla pracowników.

W ENEA Operator średnia liczba przeszkolonych pracowników w odniesieniu do Planu Szkoleń PPN wynosi 0,99.

Innym przykładem projektów edukacyjnych rozwijających kluczowe kompetencje pracowników jest przeprowadzony przez ENEA S.A. projekt pt: „Kompleksowy System Zarządzania ENEA”. Przeprowadzone w jego ramach szkolenia dotyczyły zasad zarządzania projektami, zasad monitorowania projektów kluczowych w Grupie Kapitałowej ENEA, zarządzanie ryzykiem oraz kontrola kosztów. Uczestniczący w projekcie pracownicy po zdaniu egzaminów otrzymali certyfikat „Associate’s Certificate in Project Management”.

Wśród dodatkowych działań edukacyjnych kierowanych do pracowników znajdują się organizowane przez ENEA S.A. czy też ENERGOBUD Leszno lekcje języka angielskiego. W samej spółce ENERGOBUD Leszno z lekcji języka skorzystało w 2012 roku 120 pracowników. Spółki, m.in. ENEA S.A., ENEA Centrum i ENEA Operator, prowadzą także wśród pracowników szeroko zakrojone szkolenia z zakresu pierwszej pomocy.

Średnia liczba godzin szkoleniowych ogółem oraz w podziale na płeć i kategorie pracownicze.

Nazwa spółki	Średnia liczba godzin szkoleniowych przypadająca na:							
	Pracowników ogółem	Kobiety	Mężczyzn	Najwyższą kadre zarządzającą	Dyrektorów	Kierowników średniego szczebla	Pracowników operacyjnych	Pracowników biurowych
ENEA S.A.	57	53	61	0	110	64	Nd	53
ENEA Operator	1	1	1	Bd	Bd	Bd	Bd	Bd
ENEA Wytwarzanie	10	9	10	60	30	21	6,57	15
Elektrociepłownia Białystok	Bd	Bd	Bd	Bd	Bd	Bd	Bd	Bd
Elektrownie Wodne	23	41	19	69	10	49	8,43	46
MEC Piła	11	6	12	73	54	24	11	10
PEC Oborniki	10	12	10	Bd	Bd	Bd	Bd	Bd
BHU	10	10	10	30	20	17	27	8
Eneos	11	11	11	6	24	21	11,96	6
ENEA Centrum	22	21	24	0	21	52	Nd	11
EP Zakład Transportu	3	25	4	99	0	66	3,81	18
ENERGOBUD Leszno	12*	14	10	Bd	Bd	Bd	Bd	Bd
Energomiar	15	11	17	40	51	31	13,01	10
NZOZ Centrum Uzdrowiskowe ENERGETYK	Bd	Bd	Bd	Bd	Bd	Bd	Bd	Bd
ITSERWIS	15	5	10	0	1	3	9,22	1
Energio-Tour	16	16	16	16	16	16	16	16
Windfarm Polska	0	0	0	0	0	0	0	0
Hotel Edison	4	2	0	0	0	2	0	2

*Bez wliczenia godzin lekcji języka angielskiego dla 120 pracowników spółki.

5. Społeczeństwo

5.1 Współpraca ze społecznościami lokalnymi

5.2 Wolontariat pracowniczy

5.3 Działania środowiskowe

5. SPOŁECZEŃSTWO

Działania prowadzone w Grupie Kapitałowej ENEA na rzecz społeczności są zarządzane na podstawie kompleksowej *Strategii Społecznej Odpowiedzialności Biznesu Grupy Kapitałowej ENEA*, wdrożonej w 2011 roku. Uzupełnia ją dokument *Polityka zaangażowania społecznego Grupy Kapitałowej ENEA*. Oba dokumenty precyzują dwa kierunki rozwoju działań zaangażowania społecznego: **Środowisko** i **Społeczność**. Spółki wchodzące w skład Grupy Kapitałowej ENEA mogą wspierać różnorodne inicjatywy społeczne, jeśli są one zgodne z tymi kierunkami.

Kierunek „Środowisko” - obejmuje wszelkie działania wspierające ochronę środowiska naturalnego. Spółki Grupy Kapitałowej ENEA działają na rzecz środowiska poprzez autorskie projekty edukacyjne skierowane do interesariuszy np. „W kontakcie z naturą” oraz wspieranie projektów prowadzonych przez partnerów społecznych, np. „Ciuch w Ruch” na rzecz Fundacji Anny Dymnej „Mimo wszystko”.

Zgodnie z *Polityką zaangażowania społecznego Grupy Kapitałowej ENEA* spółki mają możliwość wspierania działań ekologicznych poprzez darowizny finansowe lub rzeczowe, bezpłatne świadczenie usług, a także udzielanie wsparcia logistycznego oraz merytorycznego.

Kierunek „Społeczność” - obejmuje inicjatywy wspierające rozwój lokalny społeczności, w których działają spółki Grupy Kapitałowej ENEA. Spółki realizują własne projekty i współpracują z partnerami społecznymi - stowarzyszeniami, szkołami, uczelniami, domami dziecka, ośrodkami opieki społecznej, szpitalami oraz innymi instytucjami działającymi na rzecz dobra publicznego. Grupa Kapitałowa ENEA wspiera projekty i działania ukierunkowane na rozwój lokalny, poprawę bezpieczeństwa, ochronę zdrowia i promocję zdrowego trybu życia.

Potencjalni partnerzy i beneficjenci mają możliwość ubiegania się o wsparcie inicjatyw społecznych m.in. poprzez wypełnienie formularza aplikacyjnego znajdującego się na stronie internetowej ENEA S.A. Zgodnie z *Zasadami przyznawania darowizn przez Zarząd ENEA S.A.*, przy ocenie wniosków brane są pod uwagę takie kwestie jak: doświadczenie organizacji zgłaszającej w realizacji projektów społecznych, cele statutowe, poziom spójności inicjatywy z kierunkami zaangażowania społecznego Grupy Kapitałowej ENEA, ilość bezpośrednich beneficjentów, a także korzyści jakie projekt przynosi zaangażowanym stronom.

Informacje o zasadach przyznawania darowizn są udostępnione w zakładce CSR na stronie internetowej ENEA S.A. Łączna kwota darowizn przekazanych w 2012 roku przez raportującą spółkę Grupy Kapitałowej ENEA wyniosła **1 239 720,74 złotych**.

5.1. Współpraca ze społecznościami lokalnymi

Jednym z głównych celów określonych w *Strategii społecznej odpowiedzialności biznesu Grupy Kapitałowej ENEA* jest rozwój dialogu z interesariuszami, w tym społecznością lokalną, i uwzględnianie ich głosu w działalności biznesowej. Poprzez działania na rzecz społeczności lokalnych budowane są długotrwałe i oparte na wzajemnym zaufaniu relacje z mieszkańcami regionów, w których działają spółki wchodzące w skład Grupy.

Na rozwój społeczności lokalnych mają także wpływ długofalowe inwestycje prowadzone przez poszczególne spółki. Na przykład w 2012 roku ENEA Wytwarzanie rozpoczęła budowę nowego bloku energetycznego Nr 11 o mocy 1075 MW. Jest to największa inwestycja energetyczna w Polsce kluczowa dla bezpieczeństwa energetycznego kraju. Jego budowa potrwa ok. 5 lat i zwiększy moc elektrowni aż o 30%. Budowa nowego bloku to szansa na rozwój gospodarczy dla regionu. Przy budowie będzie pracowało blisko 2500 osób, z czego na stałe zatrudnienie znajdzie blisko 300 pracowników. O postępach prac można przeczytać na stronie internetowej ENEA Wytwarzanie, w zakładce „Nowy blok 1075 MW”.

Współpraca z Fundacją Rozwoju Talentów

W czerwcu 2012 roku Fundacja Rozwoju Talentów wspierana przez ENEA S.A. zorganizowała skierowane do gimnazjalistów warsztaty rozwijające kompetencje społeczne pn. „Przyszłość jest w Twoich rękach”. W zajęciach indywidualnych i grupowych wzięło udział 500 uczniów z Gminy Mosina, Gimnazjum w Tarnowie Podgórnym oraz International School of Poznań. Młodzież poznawała m.in. metody organizacji pracy własnej i technik komunikacji.

We wrześniu ci sami uczniowie uczestniczyli w drugiej części warsztatów, podczas której zdiagnozowane zostały ich indywidualne predyspozycje. Gimnazjaliści poznali metody wspierające proces uczenia się oraz najważniejsze czynniki mające wpływ na wybór ich dalszej drogi kształcenia.

Celem Programu „Przyszłość jest w twoich rękach” jest diagnoza predyspozycji i rozwój uczniów. Znając swoje ‘talenty’, uczniowie dokonują lepszych, bardziej świadomych decyzji edukacyjnych, a dzięki warsztatom rozwijają kompetencje niezbędne na rynku pracy. Zaangażowanie firm takich jak ENEA S.A. w programy społeczne pozwala nam oferować uczniom wiedzę i umiejętności, które są niezbędne w dorosłym życiu, zarówno osobistym jak i zawodowym.

Anna Korzeniewska -
Założycielka Fundacji Rozwoju Talentów

Program „5 zmysłów. PAUZA”

ENEA S.A. angażuje się w działania mające na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu z powodu niepełnosprawności. We wrześniu 2012 roku spółka wsparła projekt edukacyjno-kulturalny „5 zmysłów. PAUZA” organizowany przez Stowarzyszenie Edukacyjne MCA i agencję More Than One Production. Celem projektu była aktywizacja środowiska osób niesłyszących i niedosłyszących do zaangażowanego uczestnictwa w życiu kulturalnym.

Program składał się z teoretycznych i praktycznych warsztatów muzycznych prowadzonych przez muzyków, muzykologów i specjalistów języka migowego. Warsztaty prowadzone były m.in. przez Orkiestrę Kameralną Polskiego Radia „Amadeus” pod dyrygenturą Agnieszki Duczmal. Podczas zajęć osoby niesłyszące przygotowały utwór, który zaprezentują 14 listopada 2012 roku podczas koncertu finałowego.

Projekt "5 zmysłów. Pauza" pozwolił osobom niesłyszącym na uczestniczenie w wydarzeniach edukacyjno - artystycznych, do których wcześniej nie miały dostępu. Jego wyjątkowość polega na udostępnieniu naszym uczestnikom pewnych dziedzin życia kulturalnego, z których wcześniej byli zupełnie wykluczeni. Projekt był wycieczką w nieznaną dla osób niesłyszących, a jego efektem stało się rozbudzenie zainteresowań muzycznych i organizowanie podobnych wydarzeń kulturalnych już nie w Poznaniu, a w całej Polsce.

Paweł Gogołek, More Than One Production

Fundacja Anny Dymnej „Mimo wszystko”

Rada Nadzorcza ENEA S.A. podjęła uchwałę o nawiązaniu długofalowej współpracy z Fundacją Anny Dymnej „Mimo wszystko”. Spółka przekazała w ramach projektu „Nasza energia w Dolinie Słońca”. wsparcie finansowe na realizację działań statutowych ośrodka Rehabilitacyjno-Terapeutycznego „Dolina Słońca” w Radwanowicach, opiekującego się osobami niepełnosprawnymi intelektualnie.

W 2012 roku ENEA S.A. została także jednym z głównych sponsorów Festiwalu Zaczarowanej Piosenki im. Marka Grechuty organizowanego przez Fundację. Spółka ufundowała dwie główne nagrody dla uzdolnionych wokalnie osób niepełnosprawnych. Laureaci otrzymali nagrody z rąk ambasadora marki ENEA S.A. – aktora Michała Żebrowskiego.

Na co dzień zajmujemy się pomocą dorosłym osobom z niepełnosprawnością intelektualną, które same nie są w stanie prosić o wsparcie. Problemy ich codziennego życia i oni sami są często spychane przez społeczeństwo na margines. Tym bardziej cieszymy się, że ENEA S.A. zdecydowała się wyjść im na przeciw. Wspiera nas w naszych działaniach związanych z przełamywaniem barier i stereotypów. ENEA postanowiła włączyć się w realizację trzech projektów fundacji poprzez zaangażowanie swoich pracowników, a także przeznaczenie środków finansowych. Nasi Podopieczni otrzymali konkretną i rzeczową pomoc. Mamy świadomość, że było to możliwe tylko dzięki wrażliwości Zarządu firmy, profesjonalizmowi i wyjątkowemu zaangażowaniu jej pracowników.

Michał Serwiński , Kierownik Działu Fundraisingu
Fundacja Anny Dymnej „Mimo Wszystko”

Współpraca z sektorem publicznym i uczelniami

Aby wspierać rozwój lokalny i promować innowacyjność, spółki wchodzące w skład Grupy podejmują współpracę z samorządami i uczelniami. W 2012 roku spółka Energomiar przedstawiała referaty adresowane do władz samorządowych na temat jakości i ekonomicznej pracy oświetlenia drogowego dla racjonalnego wydatkowania budżetów miast i gmin.

W roku akademickim 2011/2012 spółka ENEA Operator we współpracy z Instytutem Elektroenergetyki Politechniki Poznańskiej zorganizowała studia podyplomowe dla pracowników spółki oraz samorządu terytorialnego. Studia dotyczyły planowania energetycznego w skali lokalnej oraz zarządzania energią na szczeblu jednostek samorządów terytorialnych. Program obejmował m.in. tematykę zrównoważonego rozwoju, w tym metody ograniczania zużycia energii na terenach administrowanych przez jednostki terytorialne. Studia na początku 2012 roku rozpoczęło 38 osób.

W lutym 2012 roku ENEA Wytwarzanie i władze Politechniki Wrocławskiej podpisały list intencyjny inicjujący długoterminową współpracę naukową. Zatrudnienie wykształconych specjalistów jest kluczowe dla rozwoju spółki. Studenci będą mieli możliwość zdobycia

doświadczenia zawodowego podczas praktyk i staży w kozienickiej elektrowni. Wcześniej spółka nawiązała podobną współpracę z Politechnika Warszawską.

Spółki Grupy Kapitałowej ENEA działają także na rzecz poprawy bezpieczeństwa. Dla przykładu w 2012 roku ENEA Wytwarzanie wsparła działalność statutową Ochotniczej Straży Pożarnej w Stanisławicach finansując zakup wyposażenia strażnicy. Przekazała także darowiznę na dofinansowanie działalności statutowej OSP w Kozienicach.

Współpraca z instytucjami kulturalnymi

ENEA S.A. kontynuuje prace nad przywróceniem świetności Łazienkom Królewskim w Warszawie poprzez program „Dumni z dziedzictwa”. Spółka, pragnąc wyrazić swoje zaangażowanie w dbałość o polską kulturę i jej miejsce w świadomości ludzi na całym świecie, objęła słynny kompleks pałacowy swoim mecenatem już w 2011 roku. Do końca 2013 roku zostanie wymieniona instalacja elektryczna. Zostaną także zakończone prace nad efektywnym podświetleniem zabytków. Realizacją prac zajmuje się spółka Eneos.

W wyniku trwających prac, w czerwcu 2012 roku podświetlono m.in. Staw Belwederski, Pałac Myśliwiecki i Świątynię Diany. W IV kwartale 2012 roku ukończyła prace nad iluminacją Pałacu na Wyspie. Nad wszystkimi pracami czuwa konserwator zabytków.

W 2012 roku wśród spółek Grupy Kapitałowej ENEA wspierających działania na rzecz kultury znalazła

się Elektrociepłownia Białystok. Spółka przekazała darowizny finansowe na rzecz Wydziału Aktorskiego Państwowej Wyższej Szkoły Filmowej, Telewizyjnej i Teatralnej im. L. Schillera w Łodzi, na rzecz Fundacji „Muzyka Cerkiewna” w Hajnówce w celu dofinansowania XXXI Międzynarodowego Festiwalu Muzyki Cerkiewnej „Hajnówka 2012” oraz na rzecz rozwoju działalności Białostockiego Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych.

CASE STUDY

Nowe formy kontaktu z interesariuszami lokalnymi

Raportowanie wg standardu GRI

Zarówno raport zrównoważonego rozwoju za rok 2011 jak i niniejszy raport za rok 2012 został przygotowany w oparciu o przyjazny interesariuszom, międzynarodowy standard raportowania Global Reporting Initiative (GRI). Dane prezentowane są w raportach w taki sposób, by umożliwić interesariuszom poznanie pełnego obrazu działalności Grupy, w tym działań na rzecz środowiska i społeczności lokalnych.

ENEA Wytwarzanie w lokalnej telewizji

W „Kronice Kozienickiej” – lokalnym kanale telewizji kablowej w Kozienicach nadawano trzydziestominutowy magazyn przybliżający działalność ENEA Wytwarzanie, bieżące sprawy, realizowane inwestycje oraz pasje pracowników. „ELKO News” był nadawany w ostatni weekend miesiąca od grudnia 2011 roku do grudnia 2012 roku. Program był odpowiedzią na zainteresowanie pracowników i lokalnej społeczności wydarzeniami mającymi miejsce w elektrowni.

Certyfikat Fundacji Integracja

W grudniu 2012 ENEA S.A. przystosowała swój serwis internetowy do wymogów użytkowników niepełnosprawnych. Za to działanie spółka jako pierwsza firma w Polsce otrzymała Certyfikat Fundacji Integracja „Portal przyjazny osobom niepełnosprawnym”.

5.2. Wolontariat pracowniczy

W 2011 roku przyjęto *Ramowe zasady wspierania wolontariatu pracowniczego* integralne z *Polityką zaangażowania społecznego Grupy Kapitałowej ENEA*.

Pracownicy pragnący osobiście zaangażować się w działania społeczne mogą zgłaszać się do wyznaczonych koordynatorów wolontariatu. Wolontariusze działają zgodnie z *Kodeksem etyki wolontariusza* dostępnym do pobrania na stronie internetowej ENEA S.A. w sekcji *Wolontariat pracowniczy Grupy Kapitałowej ENEA*.

Działania wolontariuszy skupiały się w 2012 roku wokół głównych programów edukacyjnych: „Nie taki prąd straszny” oraz „Pierwsza pomoc - ratownictwo przedmedyczne”.

Efektywność Programu Wolontariatu Pracowniczego Grupy Kapitałowej ENEA oraz skala wpływu na społeczności lokalne są mierzone na podstawie liczby beneficjentów, wolontariuszy realizujących projekty, godzin poświęconych na wolontariat oraz placówek objętych pomocą.

253 pracowników zaangażowało się w wolontariat
48% to wzrost liczby zaangażowanych pracowników w porównaniu z 2011 rokiem
1 444 łączna liczba godzin na dobrowolne działania na rzecz innych
26 085 liczba beneficjentów, która skorzystała z pomocy

Działania wolontariackie Grupy są doceniane w konkursach. W grudniu 2012 roku Grupa Kapitałowa ENEA została laureatem konkursu 100 PROCENT Nagrody Wolontariatu Pracowniczego organizowanego przez Centrum Wolontariatu. Nagroda została przyznana w kategorii Debiut. Jury doceniło kompleksowe podejście do zarządzania programem w Grupie Kapitałowej, który scala działania wolontariatu pracowniczego realizowane w ramach rozproszonych struktur.

Spółka ENEA Operator otrzymała nagrodę specjalną podczas 15 edycji Ogólnopolskiego Konkursu o tytuł Dobroczyńcy Roku, za program „Pierwsza Pomoc – Ratownictwo Przedmedyczne”. Natomiast ENEA S.A. otrzymała tytuł Przyjaciela Konkursu Dobroczyńca Roku.

Wolontariat pracowniczy w Grupie Kapitałowej ENEA

Kategoria	2011	2012	Zmiana %	r/r	Łącznie od początku WWP
Ilość aktywnych wolontariuszy	171	253		48%	253
Liczba beneficjentów	14 141	26 085		84%	40 226
Liczba beneficjentów <i>Nie taki prąd straszny</i>	7 345	11 264		53%	18 609
Liczba beneficjentów <i>Pierwsza pomoc...</i>	5 293	10 204		93%	15 497
Ilość szkół i przedszkoli objętych edukacją	127	295		117%	422

Zgodnie z *Polityką zaangażowania społecznego GK ENEA* wszystkie inicjatywy podejmowane przez spółki powinny angażować interesariuszy oraz przyczyniać się do wprowadzania pozytywnej zmiany w społeczności, w której działają. Te założenia są możliwe do osiągnięcia poprzez realizację autorskich projektów, angażujących pracowników-wolontariuszy oraz współpracę z organizacjami pozarządowymi.

- **Wolontariusze uczą, że „Nie taki prąd straszny”**

Jak bezpiecznie obchodzić się z prądem? W jaki sposób oszczędzać energię? Uczniowie szkół podstawowych poznają odpowiedzi na te i inne pytania związane z bezpiecznym i racjonalnym korzystaniem z energii elektrycznej podczas specjalnych lekcji prowadzonych przez wolontariuszy ENEA. Program powstał we współpracy z nauczycielami metodykami i uzyskał patronat Ministerstwa Edukacji Narodowej, Wielkopolskiego Kuratora Oświaty, Wojewody Wielkopolskiego i Prezydenta Miasta Poznania. W 2012 roku z programu skorzystało 11 264 uczniów.

- **Wiedza, która ratuje życie**

O tym jak ważna i potrzebna jest znajomość zasad pierwszej pomocy przekonuje się młodzież podczas zajęć „Pierwsza pomoc - ratownictwo przedmedyczne”. Zajęcia prowadzone są przez wykwalifikowanych wolontariuszy – ratowników przedmedycznych z ENEA Operator. Instruktorzy uczą młodych ludzi co należy robić, gdy są świadkami wypadku i jak pomóc poszkodowanemu w oczekiwaniu na pogotowie ratunkowe. W 2012 roku w zajęciach wzięło udział 10 204 uczniów.

5.3. Działania środowiskowe

Jednym z głównych celów sformułowanych w Strategii społecznej odpowiedzialności biznesu Grupy Kapitałowej ENEA jest promowanie rozwiązań i zachowań na rzecz ochrony środowiska. Spółki GK ENEA realizują ten cel m.in. poprzez działania edukacyjne skierowane do interesariuszy.

- **„W kontakcie z naturą”**

W 2012 roku ENEA S.A. przeprowadziła drugą edycję akcji i konkursu: „W kontakcie z naturą” - ogólnopolskiego projektu edukacji ekologicznej. Na stronie Wkontakcieznatura.pl użytkownicy mogli zgłaszać własne inicjatywy ekologiczne i prezentować je poprzez blogi, zdjęcia i filmy o nich. W 2012 roku, w drugiej edycji konkursu zgłoszono 53 inicjatywy. Autorzy 5 najciekawszych otrzymali nagrody w wysokości 10 000 zł. do wykorzystania na działania na rzecz środowiska.

- **„Nauki przyrodnicze na scenie”**

Spółka ENEA S.A. po raz trzeci wsparła realizację ogólnopolskiego festiwalu „Nauki przyrodnicze na scenie”. Projekt skierowany do uczniów szkół ponadgimnazjalnych z całej Polski. W 2012 roku festiwal był organizowany na Wydziale Fizyki Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Festiwal promuje wśród młodzieży osiągnięcia nauk ścisłych: fizyki, chemii, astronomii, biologii, ekologii i matematyki. W każdej edycji uczestniczy ponad 300 uczniów.

- **Recykling charytatywny**

W marcu 2012 roku ENEA S.A. dołączyła do charytatywno-ekologicznej akcji „Ciuch w ruch” prowadzonej przez firmę recyklingową 3R Recycling Solutions. W budynkach ENEA S.A. w Poznaniu ustawiono specjalnie pojemniki, do którego można wrzucać już niepotrzebną odzież i obuwie. Materiał, z którego zostały wykonane rzeczy, zostanie ponownie wykorzystany. Część dochodu ze sprzedaży używanej odzieży przeznaczony będzie na rzecz podopiecznych Fundacji Anny Dymnej „Mimo Wszystko”.

- **Drukarki w dobre ręce**

ENEA S.A. przekazała 67 używanych drukarek laserowych do szkół i organizacji non-profit z okolic Szczecina, Wrocławia i Poznania. Sprzęt trafił do trzech organizacji parasolowych: Fundacji Wspierania Organizacji Pozarządowych „Umbrella” z Wrocławia, Stowarzyszenia „Polites” ze Szczecina oraz Wielkopolskiej Rady Koordynacyjnej Związku Organizacji Pozarządowych z Poznania. Przekazały one drukarki dalej, do najbardziej potrzebujących organizacji, w tym do 23 placówek wskazanych przez pracowników GK ENEA.

Wsparcie rzeczowe, finansowe czy usługowe oferowane przez firmy organizacjom wspierającym NGO, takim jak nasza fundacja, przekłada się na rozwój wielu organizacji lokalnych. Dzięki istnieniu inkubatorów wiele z nich korzysta z kompleksowej, profesjonalnej pomocy infrastrukturalnej i merytorycznej. Drukarki pozwoliły na usprawnienie bieżącej pracy oraz zredukowanie nakładów ponoszonych na profesjonalne wydruki.

Beata Partyka
Wrocławskie Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych Sektor3
Fundacja Wspierania Organizacji Pozarządowych „Umbrella”

Szczecińskiego Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych Sektor3 ogłosiło konkurs „Magia Współpracy”, w ramach którego szereg organizacji pozarządowych zdecydowało się na wspólne działania by móc otrzymać drukarkę. Dzięki wsparciu firmy ENEA S.A. kilkanaście organizacji zostało wyposażonych w wartościowy sprzęt drukujący, na zakup którego nie byłoby ich stać. Drukarki trafiły do organizacji, które zajmują się różnymi działaniami: sportowymi, kulturalnymi, na rzecz zwierząt czy aktywizującymi społeczność lokalne.

Wojciech Spychała - Prezes Stowarzyszenia POLITES
Szczecińskie Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych Sektor3

- **Edukacja ekologiczna pracowników**

Grupa Kapitałowa ENEA przykłada dużą wagę do edukacji ekologicznej pracowników – swoich kluczowych interesariuszy. W 2012 roku spółka EP Zakład Transportu prowadziła szkolenia dla pracowników Grupy z zakresu bezpiecznej i ekologicznej jazdy. Natomiast spółka ENEA S.A. wprowadziła działania mające na celu redukcję zużycia papieru w budynkach biurowych. Drukarki ustawiono na tryb drukowania dwustronnego. Pracownicy spółki zachęceni są także do segregacji makulatury i zużytych baterii. W budynkach biurowych znajdują się specjalne pojemniki do segregacji tych odpadów.